

de Bibliotheek
FlevoMeer

**Verantwoording en toelichting prestaties
2017
FlevoMeer Bibliotheek
Noordoostpolder**

Inhoud

Inleiding	3
1. FlevoMeer Bibliotheek	5
1.1 Beleidskompas 2016-2019 / Visie op de wereld van 'morgen'	5
1.2 De koers in het kort	5
1.3 Op weg naar een lerende organisatie	6
1.4 Digitale marketing en communicatie	7
1.5 Brede Bibliotheek	7
2. Prestaties in schema	9
3. Kengetallen	11
3.1 Uitleningen	11
3.2 Leden	12
3.3 Fysieke en digitale bezoekers	13
3.4 Collectie	14
3.5 Openingsuren	16
4. Prestaties Kernfuncties	17
4.1 Kennis en informatie	17
4.1.1 De Onlinebibliotheek	17
4.1.2 E-books	18
4.1.3 VakantieBieb	21
4.1.4 LuisterBieb app	22
4.1.5 PressReader	23
4.1.6 Muziekweb	23
4.1.7 BiblioLab	23
4.2 Educatie en ontwikkeling	24
4.2.1 Voor- en vroegschoolse educatie	24
4.2.2 Primair onderwijs	25
4.2.4 Educatie voor volwassenen	27
4.2.5 Media-educatie	29
4.3 Kunst en cultuur	30
4.3.1 Culturele activiteiten voor de jeugd	31
4.3.2 Culturele activiteiten voor volwassenen	32
4.4 Lezen en literatuur	33
4.5 Ontmoeting en debat	34
5. Samenwerking met andere culturele en maatschappelijke instellingen	36

Inleiding

Jaarlijks verantwoordt FlevoMeer Bibliotheek (FMB) de prestaties voor Noordoostpolder op schematische wijze en middels een toelichting op de prestaties en activiteiten gerelateerd aan de prestatieafspraken zoals opgenomen in de 'Uitvoeringsovereenkomst bibliotheekwerk tussen gemeente Noordoostpolder en de stichting FlevoMeer Bibliotheek'.

Graag wil ik u hierbij de verantwoording en toelichting prestaties 2017 aanbieden. In deze verantwoording zijn de cijfers gevat in 'de Tabel Prestaties' en daarna worden de prestaties en activiteiten toegelicht.

Per 1 juli 2013 wonen, leven en werken we samen met onze huurder Kleurkracht van Triade, het accent komt steeds meer te liggen op de inhoudelijke samenwerking en de meerwaarde van het samenwonen- en leven in één gebouw.

De programmering van activiteiten in de café vorm is uitgebouwd. Tijdens openingstijd vinden activiteiten plaats waar eenieder kan aanschuiven en actief kan participeren. Deze activiteiten worden zoveel mogelijk in samenwerking met lokale en regionale organisaties georganiseerd en uitgevoerd. Was de bibliotheek eerst een plek om alleen te halen, in de bibliotheek van nu is het ook de bedoeling om zaken te brengen, te delen, te halen en te ontwikkelen. De bibliotheek als huiskamer van de samenleving waar iedereen welkom is om mee te doen.

Op basis van de evaluatie pilot dorpsbibliotheken in 2014, is in nauwe samenwerking met de beide scholenkoepels voor primair onderwijs in de Noordoostpolder besloten zowel het lezen op school als het lezen thuis (de publieke uitleenfunctie) voor kinderen in de dorpen mogelijk te maken middels een schoolbibliotheek. De overeenkomst was voor 3 jaar afgesloten. Op basis van een evaluatie hebben beide scholenkoepels unaniem besloten om de overeenkomst met drie jaar te verlengen (tot 1 januari 2021).

Sinds oktober 2017 is FMB vestiging Noordoostpolder Buitengewoon Werkgever in de vorm van een werkervaringsplek in de ochtenduren. Via de WerkCorporatie biedt FMB werkervaringsplekken aan.

FMB heeft in december het bericht gekregen van de Stichting Certificering Openbare Bibliotheken dat zij zich tot en met 2021 een gecertificeerde bibliotheek mag noemen. Het auditteam van de Stichting Certificering heeft FMB op 9 punten beoordeeld en de conclusie was dat FMB een proactieve en ondernemende bibliotheek is die hard en met succes werkt aan haar nieuwe rol in de samenleving. Op alle onderdelen is naar tevredenheid gescoord.

Ook kijkt het auditteam naar wat FMB onderscheidend maakt in vergelijking met andere bibliotheken en één van de onderscheidende projecten is de invulling van Huis voor Taal met partners en vrijwilligers. Dit laat zien waar FMB voor staat: partners zijn in persoonlijke ontwikkeling en onderdeel zijn van de lokale samenleving.

Op 8 november 2016 heeft de gemeente Noordoostpolder laten weten in te stemmen met het bestemmen van het positief resultaat over 2015 voor de aanschaf van zonnepanelen op het dak van de bibliotheek. Het besluit is mede ingegeven door het feit dat de gemeente in 2030 een energie neutrale gemeente wil zijn. Ze gaf daarbij aan te waarderen dat de bibliotheek, op eigen initiatief, deze duurzame stap heeft genomen. Na de benodigde informatie te hebben ingewonnen bleek dat het dakoppervlak meer panelen kon herbergen dan nodig is om te voorzien in de eigen energiebehoefte van de

bibliotheek. Om het dak zo goed mogelijk te benutten is besloten een samenwerking aan te gaan met de coöperatieve vereniging Energie Pioniers Noordoostpolder. In deze samenwerking is het zogenaamde postcoderoosproject opgepakt en uitgerold. Dit project biedt een alternatieve en vernieuwende manier voor de plaatsing van zonnepanelen waarbij bewoners uit Noordoostpolder rondom de postcode van de bibliotheek, in staat worden gesteld mee te profiteren van de zonnepanelen op het dak dat de bibliotheek ter beschikking stelt. Het sluit tevens aan bij een kernwaarde van FMB waarbij delen centraal staat.

Op 9 december 2017 is de installatie van de zonnepanelen op het dak van de bibliotheek officieel in gebruik genomen door twee wethouders van de gemeente Noordoostpolder, de heren Poppe en Haagsma. De installatie bestaat totaal uit 390 zonnepanelen, 224 panelen t.b.v. de bibliotheek en 166 panelen in relatie met het postcoderoosproject.

De ontwikkelingen in de samenleving en de digitalisering dwingen tot een transformatie van de organisatie en de manier van werken. De transformatie is in 2015 in gang gezet met het beleidskompas 'Focus op 2020' en verder uitgewerkt in de beleidskaart 'De Bibliotheek FlevoMeer maakt je rijker'. Belangrijk daarin is het besluit om te investeren in de beweging 'van collectie tot connectie' en actief onderdeel te worden van de netwerkmaatschappij. Dit heeft ertoe geleid dat is geïnvesteerd in de digitale marketing en dienstverlening.

Een andere belangrijke stap is het besluit in 2016 tot een reorganisatie om efficiënter te kunnen werken en aan te sluiten bij de wereld zoals die er in 2019 (met de inzichten van nu) uit zal zien. In 2017 is met elkaar gewerkt aan de invulling van zelfsturende teams.

FlevoMeer Bibliotheek is een organisatie voor iedereen en heeft als doel een bijdrage te leveren aan de persoonlijke ontwikkeling om actief mee te doen in de samenleving. Dit doen wij bij voorkeur samen met partners in het brede onderwijsveld, het sociale en culturele domein.

Als bibliotheek dragen wij bij aan een slimmer, vaardiger en creatiever Nederland.

April 2018

Angenita de Jong-Oosterink

Regiomanager FlevoMeer Bibliotheek Noordoostpolder en Urk

1. FlevoMeer Bibliotheek

1.1 Beleidskompas 2016-2019 / Visie op de wereld van 'morgen'

Het maatschappelijk speelveld waarin de bibliotheek opereert is enorm in beweging. We zitten midden in een herverkaveling van burger, markt en publieke sector.

Verantwoordelijkheden verschuiven. Gemeenten hebben door de grote decentralisaties verantwoordelijkheden gekregen die de burger en de maatschappelijke instellingen raken.

De samenleving wordt flexibeler. Vaste structuren werken beknellend en worden meer en meer vervangen door flexibele aanpakken en informele netwerken. Aanbodgericht maakt plaats voor behoeften gestuurd werken, massaproductie voor maatwerk.

Er is daadkracht nodig en ruimte voor experimenten. Van 'al pratende doen', gaan we naar 'al doende ontdekken'.

Van burgers wordt 'eigen kracht' gevraagd en dat lukt ook voor een groot deel. Maar er zijn ook groepen burgers die ervaren dat ze achterop raken, omdat er niet naar hen geluisterd wordt of omdat ze de ontwikkelingen niet bij kunnen benen door gebrek aan digi- en taalvaardigheden.

De macht van de digitalisering neemt hand over hand toe. Voor een grote groep is dat een bedreiging, omdat ze niet digivaardig zijn. De digitalisering heeft ook invloed op het klassieke distributiemodel van de bibliotheek en de wijze waarop de burger in zijn informatiebehoefte voorziet. En niet onbelangrijk: de online en offline wereld vloeien meer en meer in elkaar over. Daar heeft de bibliotheek rekening mee te houden, zowel in de communicatie naar buiten als in de interne communicatie.

Al met al staat de bibliotheek voor complexe opgaven die ook van FlevoMeer Bibliotheek vragen wat haar nieuwe rol is in dat veranderende speelveld. Daarbij verliest de bibliotheek haar maatschappelijke opdracht niet uit het oog, integendeel. FMB blijft rolvast en zet juist nog specifiek in op het creëren van maatschappelijke waarde in samenwerking met haar partners. Het motto is Focus op Maatschappelijke Betekenis (Beleidskompas 2016 – 2019).

1.2 De koers in het kort

Strategie

- Focus op Maatschappelijke Betekenis
- Accent op marktaanvullende diensten in het sociale, educatieve en economische domein
- Gericht op het verkleinen van maatschappelijke verschillen door stimuleren van zelfredzaamheid en participatie van de burgers
- Kernfunctie is: bieden van mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling
- de Bibliotheek: in het hart van de (lokale) samenleving
- Van collectie tot connectie (verbinden van mensen en kennis)
- Samenwerken is het sleutelwoord
- Cultureel ondernemerschap om de eigen verdien capaciteit te vergroten

De bibliotheek is een landelijke zaak die zich lokaal manifesteert én in verschillende vormen. Het zichtbare fysieke gebouw is een belangrijke pijler, maar de educatieve en digitale pijler worden steeds belangrijker. Ook in het digitale tijdperk blijft de maatschappelijke opdracht van de bibliotheek uiterst relevant, juist om er voor te zorgen dat er geen tweedeling ontstaat in 'geletterd – ongeletterd', 'analoog – digitaal', 'digi-vaardig – digi-arm', 'alleen – samen', 'informatie-arm – informatie-rijk'.

Het gaat niet om de bibliotheek als gebouw, maar om de functies. Om die reden zoekt de bibliotheek met specifieke programma's de doelgroepen op, zoals met BoekStart in de kinderopvang, de Bibliotheek op School (dBos) en het programma SchoolWise. Maar ook het Huis voor Taal, de samenwerking met Stadmakerij en de ontwikkeling van Lelykracht gelden als voorbeeld van nieuwe manieren om doelmatiger te worden.

Het gebouw blijft nodig, als zichtbare en toegankelijke plek, als basis, maar ook voor al die bezoekers die wekelijks naar de bibliotheek gaan om te leren, plezier aan lezen te beleven, op de hoogte te blijven, de krant te lezen, een kop koffie te drinken en elkaar te ontmoeten. De bibliotheek draagt daardoor bij aan empathie, begrip, aan sociale cohesie en maatschappelijke participatie.

FMB verplaatst haar aandacht van het 'product' naar de maatschappelijke effecten van de dienstverlening op de burger i.c. de samenleving. Niet de prijs, maar de maatschappelijke waarde is het startpunt van beleid.

Ter illustratie: het uitleenen van boeken en het beschikbaar stellen van informatie is geen doel op zich, het gaat er om wat het effect daarvan is voor individu en samenleving. We willen een bijdrage leveren aan taalvaardige, ontwikkelde en zelfredzame burgers.

Kernfuncties

- De kernfuncties zijn bij wet (Wsob: Wet op het stelsel van openbare bibliotheekvoorzieningen) vastgelegd
- Eén functie stellen we centraal: 'het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie' om gelijke kansen te creëren voor iedereen
- Dat is de essentie: van waarde zijn voor individu en samenleving.

1.3 Op weg naar een lerende organisatie

In januari 2014 verscheen het rapport van de commissie Cohen: Bibliotheken van de toekomst. Daarin stelt de commissie dat in 2025 bibliotheken hun bestaansgrond verliezen als zij niet aansluiten bij de ontwikkelingen van onder andere digitalisering, ontleding en minder subsidie. De verandering die ontstond werd getypeerd door 'van collectie naar connectie'. De klassieke bibliotheekfunctie van boeken uitleenen verandert radicaal in het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling en leven lang leren om actief mee te kunnen doen in de samenleving. De bibliotheek zet in op het verbinden van mensen en kennis.

De bibliotheek heeft een belangrijke sociaal maatschappelijke functie. Boeken zijn informatiedragers geworden, een middel, maar niet langer een doel op zich. De bibliotheek is als neutrale, onafhankelijke speler en spil in het lokale netwerk. De medewerkers zijn de voelhorens van de lokale samenleving, zij horen wat er speelt en hebben hun lokale contacten. Die kennis nemen zij mee naar hun team. De programmering van de bibliotheek sluit aan bij de behoeften die lokaal spelen. Dit past in de ontwikkeling 'van collectie naar connectie'.

Voor FMB betekende dit de aanzet tot een nieuwe strategische koers en visie op de wereld van 'morgen', gevolgd door een reorganisatie die in 2016 is afgerond. In de nieuwe organisatie zijn andere competenties nodig dan in het klassieke bibliotheekwerk, terwijl de informatie- en mediavaardigheden harder nodig zijn dan eerst. Er is ingezet op een resultaatgerichte organisatie met ruimte voor persoonlijk ondernemerschap. In 2017 is dat tot uiting gekomen in de teamsessies gericht op zelfsturing en teamontwikkeling om de kwaliteit van dienstverlening, de samenwerking en het ondernemerschap te

bevorderen. Zelfsturing is geen doel op zich. Het is gericht op de klantcontacten. We willen eraan werken dat medewerkers in het belang van de klant meer zelf kunnen beslissen.

Scholingsactiviteiten

Om de vakbekwaamheid te ontwikkelen en aan het gewenste opleidingsniveau te voldoen is ingezet op collectieve scholingsactiviteiten:

- een MBO4 scholingstraject voor bibliotheekmedewerkers. Deze is in 2016 gestart en in 2017 afgerond.
- voor nieuwe medewerkers (zij-instromers) is de FlevoMeer Academie gestart, deze wordt in 2018 afgerond.
- alle teams zijn getraind in digitale vaardigheden, werken met de iPad en de besloten FMB-facebookgroep.
- voor de teamontwikkeling gericht op zelfsturing zijn teamsessies georganiseerd. Deze krijgen in 2018 nog een vervolg.

1.4 Digitale marketing en communicatie

De strategische koers vraagt om een nieuwe positionering van de bibliotheek. De nadruk ligt op de betekenis van de bibliotheek*functie* voor individu en samenleving. Centraal staat daarbij de persoonlijke ontwikkeling.

In 2016 is de nieuwe werkwijze voorbereid en zijn inspiratiesessies gehouden. In 2017 gevolgd door de training in gebruik van de interne besloten facebookgroep. Leidend is het principe dat elke medewerker van de afdeling relatiebeheer is.

Uitgangspunten voor de communicatie zijn:

1. Een betere zichtbaarheid in de digitale wereld
2. Het creëren van aandacht en interactie met het publiek
3. Bewuste inzet van de beschikbare communicatiekanalen
4. Van volgend naar leidend: wij maken het nieuws!

Het in 2016 gevormde redactieteam is ondersteund en gecoacht door een externe eindredactie en heeft zich sterk ontwikkeld. Met de eindredactie zijn in december 2017 nieuwe afspraken gemaakt. Hun inzet wordt met ingang van 2018 beperkt tot de snelle 24/7 serviceverlening aan klanten via onze social media (de webcare). Daarmee wordt de projectmatige inzet op de transformatie naar de meer digitale marketing en communicatie afgesloten en in eigen beheer met de opgedane kennis en vaardigheden voortgezet.

1.5 Brede Bibliotheek

FlevoMeer Bibliotheek is in 2015 lid geworden van de BredeBieb community. De BredeBieb is erop gericht om de rol en positie van de lokale bibliotheek te versterken door zich bij de programmering te richten op wat er lokaal speelt.

Door gebruik te maken van de verzamelde data via de Mosaic-segmentatie ontstaat inzicht in de samenstelling van de bevolking en het profiel van de lokale gemeenschap. Het leert ons welke groepen huishoudens het meest vertegenwoordigd zijn en hoe het bereik van de bibliotheek onder deze groepen is. Naast het kwantitatief dataonderzoek wordt kwalitatief onderzoek gedaan (focusgroepen/interviews) naar wat mensen bezighoudt en voor welke uitdagingen de gemeente staat (beleidsanalyse). Op basis van deze inzichten en behoeften worden uitvoeringsplannen opgesteld. Daarin worden keuzes gemaakt die erop zijn gericht om doel(groep)gericht relevant te zijn. Onderdeel van de aanpak is dat coalities of slimme clusters worden gesmeed met lokale of regionale

partners. Elke partner blijft bij de eigen rol en ambitie, aanvullend aan elkaar, maar gericht op krachtenbundeling en het aanpakken van de lokale thema's en vraagstukken.

Op deze wijze zijn plannen (businesscases) gemaakt voor de gemeenten Lelystad (dat heeft geleid tot Lelykracht), Dronten, Noordoostpolder en Urk. De plannen zijn in 2017 met de beoogde partners en gemeenten besproken. Met de partners wordt een uitvoeringsplan opgesteld.

Om de werkwijze van de Brede Bieb eigen te maken heeft in 2017 een tweede team met succes de opleiding van de BredeBieb Academy gevolgd. Op de FlevoMeer-dag in 2017 zijn presentaties gehouden aan alle medewerkers. De aanpak van de BredeBieb Academy is in 2017 in samenwerking met The Alignment House omgebouwd naar een leergang voor nieuwe bibliotheekmedewerkers (zij-instromers) die wel MBO4-niveau hebben, maar geen bibliotheekervaring of opleiding.

2. Prestaties in schema

Prestatie	Gerealiseerd in 2015	Gerealiseerd in 2016	Streefwaarde 2017	Gerealiseerd in 2017
Aantal uitleningen	504.302 Centrale: 459.131 Bibliotheek op school in dorpen: 38.774 dBos R. van Voorst: 6.397	487.131 Centrale 433.914 Bibliotheek op school in dorpen: 43.786 dBos R van Voorst: 9.431	459.131	463.070 Centrale: 408.463 Schoolbibliotheek in dorpen: 43.654 dBos R. van Voorst: 9.355 dBos Koperwiek: 1.598
Aantal leden	14.497 (volw 5.494)	14.533 (volw. 5.321)	14.497	14.382 (volw 5.206)
Aantal leden 0-18 jr	9.003	9.212	9.003	9.176
Aantal deelnemers activiteiten mediawijsheid en mediaeducatie	1.726	1.895	1.900	1.957
Aantal deelnemers culturele activiteiten voor de jeugd	1.858	1.938	1.500	1.983
Totaal actieve leescoördinatoren	46	39	37	48
Aantal openingsuren vestiging Aantal uren buiten kantoortijden	45 uur 34,5% (15,5 uur) buiten kantoortijden	45 uur 34,5% (15,5 uur) buiten kantoortijden	40	54 28,7% (15,5 uur) buiten kantoortijden
Aantal bereikte scholen primair onderwijs	37 (fusie Tollebeek en Creil)	37	37	37
Aantal bereikte scholen voortgezet onderwijs	5	5	5	5
Deelname project Huis voor Taal	ja	ja	ja	ja

De maatschappelijke waarde, die de bibliotheek levert is moeilijk in cijfers uit te drukken, dan tellen opmerkingen en quotes van klanten:

- “De leestafel in de bibliotheek biedt mij de mogelijkheid om de krant te lezen en te bespreken met medebezoekers, dat maakt mij minder eenzaam”;
- “Ik laat me altijd weer verrassen; de bibliotheek voelt als een warm bad”;
- “Door het Huis voor Taal durf ik zelf dingen te regelen, zoals een nieuwe bank bestellen en toen ze de verkeerde brachten dat ook te zeggen en te regelen”;
- “In de bibliotheek heb ik geleerd om een eigen e-mailadres aan te maken en te gebruiken. Ik kan nu mailen met mijn kinderen en kleinkinderen”;
- “Heel erg bedankt voor de cursus Klik en Tik, was zo veilig en zo rustig, net als in het Vrouwen centrum”;
- “Door de voorleestips in de Boekstartkoffer ben ik eerder gaan voorlezen aan mijn kind en praat mijn kind beter”.

De tevredenheid van onze klanten wordt sinds het najaar van 2015 gemeten middels het landelijke BiebPanel. BiebPanel is een online klantenpanel, speciaal ontwikkeld voor de bibliotheekbranche en één van de grootste online panels van Nederland. Ruim 35.000 leden van 93 bibliotheken uit heel Nederland nemen vier maal per jaar deel aan BiebPanel. Door deelname aan BiebPanel voldoet FlevoMeer Bibliotheek tevens aan de Certificeringsnorm Openbare Bibliotheken en het is een goedgekeurd alternatief voor het standaard KTO.

Verspreid over het kalenderjaar worden vier online onderzoeken gehouden, waarvan de deelname aan het onderzoek ongeveer 10 minuten duurt. In 2017 zijn de volgende onderzoeken door BiebPanel uitgevoerd:

- Twee keer regulier BiebPanel met als onderwerpen: Betrokkenheid bij de bibliotheek en Custom Journey rondom reserveren en verlengen
- Twee keer landelijk doelgroeponderzoek met de doelgroepen: Jongeren 13-17 jaar en ouders met jonge kinderen
- Twee keer een flitspeiling met als onderwerpen: Lezen in de vakantie en Belastingspreekuren

3. Kengetallen

3.1 Uitleningen

In de vestiging in Emmeloord zijn in 2017 408.463 materialen uitgeleend, in dezelfde periode in 2016 waren dat er 433.914, dit is een daling met 5,49%

Uitleningen:

	Aantal uitleningen	Verschil	Verschil in %
2016	433.914		
2017	408.463	-/-25.451	-/- 5,8

Landelijk is een terugloop van het aantal uitleningen te zien, een afname in het gebruik van papieren boeken en een toename van het digitaal lezen. Leden van de bibliotheek kunnen e-books lenen via www.onlinebibliotheek.nl/ebooks. Alle boeken zijn te lezen op tablet, smartphone en computer en de meeste e-books zijn ook op een e-reader te lezen. In 2017 is het aantal aangemaakte accounts in FMB 6.430 en het aantal uitgeleende e-books is gestegen naar 49.773. De cijfers zijn beschikbaar per basisbibliotheek en daarbinnen niet per vestiging en zijn daarom niet meegenomen in het totaal aantal uitleningen in de tabel op pagina 7.

De bibliotheek is ingericht volgens de Retailformule voor bibliotheken en heeft een 18-tal displaytafels in de 6 werelden. Op de displaytafels worden de materialen frontaal gepresenteerd om de klant te verleiden en te inspireren om deze materialen te lenen. De displaytafels worden regelmatig van thema en materialen ververs. De thema's worden vastgesteld op basis van de landelijke displaykalender, de landelijke campagnes (Boekenweek, Maand van het Spannende Boek, Kinderboekenweek etc.) en lokale activiteiten.

Met ingang van april 2015 is basisschool Roderik van Voorstschool de eerste 'Bibliotheek op School' (dBos) in Emmeloord. Basisschool de Koperwiek is met ingang van augustus 2016 een dBos school geworden. Alle leerlingen worden lid van dBos en van de bibliotheek in Emmeloord. Zij kunnen in de schoolbibliotheek boeken lenen voor gebruik op school maar ook voor thuis. Er werden bij de dBos scholen 10.953 boeken geleend in 2017.

De basisscholen in de dorpen van de gemeente Noordoostpolder hebben vanaf het schooljaar 2014/2015 de beschikking gekregen over een schoolbibliotheek. Hier kan zowel voor thuis als op school geleend worden. In 2017 werden er op 18 scholen in totaal 43.654 boeken geleend voor gebruik op school en ook voor thuis lezen. In 2016 werden er in totaal 43.786 boeken geleend. Het is niet mogelijk een onderscheid te maken in het aantal uitleningen voor gebruik op school en thuis. Het blijkt dat hoe dichter het boek bij een kind beschikbaar is en het stimuleren en enthousiasmeren van lezen middels de samenwerking van FMB met het onderwijs, dit een positief effect heeft op het lees- en taalniveau van kinderen.

De overeenkomst met de beide koepels voor basisonderwijs liep af per 1 januari 2018 en na een evaluatie is unaniem besloten om de overeenkomst te verlengen met drie jaar tot 1 januari 2021.

Uit de evaluatie kwam het volgende naar voren:

- Het plezier in lezen is door de uitleen verhoogd
- Dat geldt voor de bevordering van mediawijsheid minder
- Sterke impulsen van (zeker) peuter- en kleutertaalontwikkeling.
- Leesbevordering is ingezet en door het structurele contact tussen school en bibliotheek komen we tot een duurzame verbinding

Schooldirecteur P. Elshof van basisschool Titus Brandsma uit Nagele verwoordt het als volgt: "ik ben heel blij met hoe de bibliotheek er uitziet. Ik vind het geweldig dat er regelmatig nieuwe boeken bij komen. We vinden het belangrijk ervoor te zorgen dat de leesmotivatie van kinderen omhoog gaat, want lezen is geweldig en ik gun het elk kind om door lezen in een andere wereld te komen".

In het schooljaar 2016/2017 zijn er aan peuters via de peuterspeelzaal 15.700 boeken uitgeleend; dit aantal is niet meegenomen in de aantallen in de tabel op pagina 7.

Het basisabonnement geeft peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen de mogelijkheid gebruik te maken van de webshop; de collectie wordt samengesteld door het Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken (SFB), waarna de levering plaatsvindt vanuit de vestiging. Instellingen voor voorschoolse educatie hebben in 2017 147 themacollecties afgenomen en het primair onderwijs 1.066 themacollecties. De leeskringen namen samen 146 leeskringtassen af.

Om de klant iets extra's te bieden in de zomerperiode is een aantal jaren geleden de vakantietas ontwikkeld. Deze tas met daarin 4 boeken, uitgezocht door de bibliotheekmedewerker is een blinddate met leuke en verrassende boeken. In 2017 zijn er 110 tassen samengesteld voor volwassenen en 115 jeugdtassen. De tassen zijn 445 keer uitgeleend, dat is gemiddeld 2 keer per tas in een tijdsbestek van 3 maanden en een uitleentermijn van 6 weken.

3.2 Leden

Het aantal leden op 31 december 2017 is 14.382, op 31 december 2016 waren er 14.533 leden; dit is een afname van 151 leden. Het aantal volwassen en dus betalende leden, is met 115 gedaald. Dit is een landelijke trend, blijkt uit cijfers van de SIOB (Sector Instituut Openbare Bibliotheken). Hieronder een overzicht van het aantal leden aan het eind van het jaar 2016 en 2017:

	31 december 2016	31 december 2017	Vershil
Jeugd	9.212	9.176	-/- 36
Volwassenen	5.321	5.206	-/- 115
Totaal	14.533	14.382	-/- 151

Van het totaal aantal leden is 63,8% jeugdlid (0-18 jaar) en 36,2% volwassen lid (18 jaar en ouder). Deze percentages waren op 31 december 2016 resp. 63,4% en 36,6%. 30,9% van de inwoners van de gemeente Noordoostpolder is lid van de bibliotheek.

3.3 Fysieke en digitale bezoekers

Het aantal fysieke bezoekers aan de centrale in 2017 was: 179.690. Dit zijn 6.779 bezoekers (3,7%) minder dan in 2016.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het verloop van bezoekers over de 6 openingsdagen in de week gedurende het jaar 2017:

dag	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Au	Sep	Okt	Nov	Dec	Gem	Per uur
Ma	660	715	684	723	678	595	714	505	584	697	642	531	644	61,3
Di	522	528	542	529	508	488	508	400	424	588	506	457	500	62,5
Wo	739	742	756	742	726	667	719	546	636	787	852	670	715	68,1
Do	523	535	528	495	569	448	473	454	452	530	521	500	502	62,8
Vr	710	733	746	728	634	665	702	556	685	644	721	834	688	65,5
Za	457	478	528	470	478	443	463	313	484	526	498	435	465	71,5

Het aantal digitale bezoekers via de website is niet per vestiging te traceren omdat de bezoekers op de algemene website van FMB binnenkomen. De website van FMB is in de 2017 255.937 keer bezocht.

Met de Bibliotheek Wise App kunnen klanten bibliotheekmaterialen verlengen en reserveren, door het gebruik van deze App is het makkelijker om materialen te verlengen en aan te vragen op de smart Phone en tablet dan via de website op de pc.

Naast de website en social media (Facebook, Twitter en LinkedIn) is de digitale nieuwsbrief een belangrijk communicatiemiddel naar de bibliotheekgebruikers. Op 31 december 2017 waren er 20.661 nieuwsbrief abonnees.

Per 1 januari 2017 is FMB Facebook op een andere manier gaan gebruiken. In plaats van alleen maar content van andere pagina's te delen, is FMB zelf content gaan maken. Een redactieteam van zes mensen maakte de ruwe content en met hulp van een externe eindredactie werden berichten op Facebook geplaatst.

De doelen van deze nieuwe manier van werken zijn:

1. Een betere zichtbaarheid in de digitale wereld
2. Het creëren van aandacht en interactie met het publiek
3. Bewuste inzet van de beschikbare communicatiekanalen
4. Van volgend naar leidend: wij maken het nieuws!

Het professionaliseren van de Facebook pagina heeft geleid tot meer fans en meer bereik. In 2017 groeide het aantal fans van 1.207 naar 4.663 fans, dit is een groei van 286%. Het gemiddelde bereik per dag is ook fors gestegen van 654 personen naar 4.792 personen per dag. Het gaat hier dan om het aantal personen dat activiteiten van onze pagina heeft gezien, inclusief berichten, berichten op onze pagina van anderen, advertenties voor pagina-vind-ik-leuks, vermeldingen en check-ins.

Vrouwen vormen het grootste gedeelte van onze fans, ongeveer 85% is vrouw en 15% man. Onze Facebookfans zijn naar verhouding van het werkgebied verdeeld: uit Lelystad komen de meeste fans, daarna uit de Noordoostpolder, vervolgens Dronten, Urk en Zeewolde.

De groei van het aantal fans is geen doel op zich, wél willen we ervoor zorgen dat elk bericht dat we plaatsen interactie en betrokkenheid oplevert. Een meetinstrument om de interactie te meten is de IPM (IPM staat voor de interactie per 1.000 fans), waarmee de

interactie en betrokkenheid van de afgelopen 30 dagen van een Facebookpagina wordt gemeten. In 2017 was het gemiddelde IPM van de Facebookpagina van FMB 19,64. Een IPM van 4 is gemiddeld, als je een IPM score van 2 of lager hebt is het tijd om actie te ondernemen

De best scorende berichten zijn vaak berichten met mensen op de foto begeleid door een vlotte tekst. Medewerkers op foto's doen het goed en in het bericht zelf is vooral een pakkende eerste zin heel belangrijk.

Zo mogelijk worden de foto's die voor onze Facebookpagina worden gemaakt, door onszelf gebruikt bij het verspreiden van persberichten. In een enkel geval neemt de pers contact met ons op naar aanleiding van een Facebookbericht.

3.4 Collectie

De collectie is een instrument in het principe van een leven lang leren, inspireren en participeren van de burger in onze (lokale) samenleving. De beweging van collectie naar connectie oftewel het verbinden van mens en kennis is op gang gekomen en zal de komende jaren doorgevoerd worden. De collectie bestaat uit een fysieke en digitale collectie, die elkaar aanvullen en versterken. De collectie zorgt voor leesplezier, ontspanning, inspiratie en het verwerven van kennis.

De fysieke collectie staat in de lokale vestigingen en sluit aan op de lokale behoeftes en wordt aantrekkelijk gepresenteerd om een hoger gebruik te realiseren. Binnen de Retail formule voor bibliotheken wordt gebruikt gemaakt van de collectiescan. Met behulp van deze scan wordt de collectie doorgerekend op omvang en rendement. Uit de collectiescan blijkt dat leden steeds minder non-fictie boeken lenen. Deze non-fictie collectie wordt op onderdelen en aan de hand van zogeheten 'nullijsten' afgeschreven en krimpt in omvang.

De fysieke collectie bestaat per 31 december 2017 uit: 57.126 materialen. Dat zijn 1.431 materialen minder dan op 31 december 2016.

De procentuele verdeling met betrekking tot het collectiebezit tussen de verschillende materiaalsoorten is:

- 68% fictie
- 23,2% non-fictie
- 8,8% AVM (luisterboeken, dvd's, taalcursussen, cd-roms)

De procentuele verdeling met betrekking tot de uitleningen tussen de verschillende materiaalsoorten is:

- 74,7% fictie
- 16,2% non-fictie
- 9,1% AVM (luisterboeken, dvd's, taalcursussen, cd-roms)

Naast de materialen in Emmeloord hebben alle klanten toegang tot de gehele collectie van alle FMB vestigingen en de collectie van De Nieuwe Bibliotheek van Almere. Deze collecties omvatten samen meer dan 500.000 banden. Tegen een vergoeding van € 0,20 bij een basisabonnement en gratis bij een sterabonnement worden de gereserveerde titels in de bibliotheek van hun keuze bezorgd via het provinciale transport. Naast bovengenoemde collecties is het ook mogelijk materialen tegen een geringe vergoeding uit andere bibliotheken (ruim 35 miljoen materialen), waaronder speciale- en universiteitsbibliotheken, te lenen.

FlevoMeer Bibliotheek beschikt over een groot aantal digitale informatiebronnen/databanken. Enkele zijn ook thuis te raadplegen.

Voorbeelden van veel bezochte databanken zijn;

- Literom recensies en de uittrekselbank
- consumentenbond.nl; er wordt veel gekeken naar de testen die de consumentenbond uitvoert.

Wanneer 'gewoon' lezen niet (meer) gaat biedt Passend Lezen boeken, kranten en tijdschriften in een aangepaste leesvorm aan. Passend Lezen stelt zich ten doel om mensen met een leesbeperking toegang te geven tot de wereld van kennis en cultuur om zo de persoonlijke ontplooiing van mensen met een leesbeperking te stimuleren, hun maatschappelijke participatie en integratie te bevorderen en hun positie in de samenleving te verbeteren. Passend Lezen is een onderdeel van het stelsel van openbare bibliotheken en werkt nauw samen met ketenpartners Dedicon en CBB. FMB en Passend Lezen zijn in juli 2014 overeengekomen om de toegankelijkheid Passend Lezen gezamenlijk te bevorderen. In de bibliotheek wordt informatie gegeven over mogelijkheden van Passend Lezen, over leeshulpmiddelen en deze hulpmiddelen kunnen worden uitgetest. Ook worden ouderen in verzorgingshuizen geïnformeerd over deze dienstverlening. Sinds 16 juni 2016 is de dienstverlening uitgebreid naar de digitale bibliotheek. FMB is één van de weinige bibliotheken in Nederland die gesproken boeken via streaming aanbiedt aan haar leden met een leesbeperking. Via www.bibliotheek.nl/passendlezen heeft de lener nu toegang tot 45.000 gesproken boeken (niet te verwarren met luisterboeken)! Zo is het gesproken boek niet alleen voor ouderen interessant maar zeker voor jongeren die een dyslexie probleem hebben.

3.5 Openingsuren

De bibliotheek was 45 uur per week geopend in 2016 en is met ingang van 1 januari 2017 54 uur per week geopend, waarvan 15,5 uur (28,7%) buiten kantoor tijden.

Openingstijden vestiging Noordoostpolder met ingang van 1 januari 2017:

- Maandag 09.30 – 20.00 uur
- Dinsdag 09.30 – 17.30 uur
- Woensdag 09.30 – 20.00 uur
- Donderdag 09.30 – 17.30 uur
- Vrijdag 09.30 – 20.00 uur
- Zaterdag 09.30 – 16.00 uur

Van 9.30 tot 11.30 uur is er zelfbediening; dat betekent dat de bezoeker zichzelf redt met het lenen en terugbrengen van boeken, tijdschriften en dvd's, met het lezen van kranten en tijdschriften en het gebruik van de internetpc's. Door de introductie van de zelfbedieningsuren zijn er ruimere openingstijden mogelijk. Er is altijd een medewerker op de achtergrond aanwezig voor dringende vragen. In 2017 werd er enthousiast gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de bibliotheek vanaf 9.30 uur te bezoeken, wel zorgden de ruimere openingstijden voor meer spreiding van de bezoekers over de hele dag.

De dienst Bibliotheek Aan Huis (BAH), een samenwerking van Ledenvereniging Zorggroep Oude en Nieuwe Land, Unie van Vrijwilligers (UVV) en FMB, maakt het mogelijk dat ouderen, die nog zelfstandig wonen maar niet meer zelfstandig naar de bibliotheek kunnen gaan, materialen kunnen lenen van de bibliotheek. Een vrijwilliger van de UVV wordt gekoppeld aan een cliënt van BAH en die vrijwilliger bezoekt met regelmaat de cliënt thuis om boeken te halen en te brengen, naast het boeken lenen heeft dit bezoek ook sociale waarde. De bewoners van de verzorgingshuizen kunnen, sinds de uitleen in de verzorgingshuizen is gestopt, ook van deze dienstverlening gebruik maken.

4. Prestaties Kernfuncties

In dit hoofdstuk worden de activiteiten van de bibliotheek per kernfunctie genoemd. Een kanttekening hierbij is dat het soms lastig is om een activiteit toe te kennen aan één specifieke kernfunctie, er zijn combinaties mogelijk. Als voorbeeld, een Huis voor Taal activiteit kan worden ondergebracht bij 'Educatie en Ontwikkeling', maar ook bij 'Lezen en Literatuur' of bij 'Ontmoeting en Debat'.

We zijn trots! In 2017 zijn in FMB Noordoostpolder ruim 600 activiteiten georganiseerd met ruim 12.000 bezoekers! Inwoners van ons werkgebied weten FMB te vinden voor persoonlijke ontwikkeling en verrijking en gebruiken de bibliotheek ook heel graag om anderen te ontmoeten. FMB is de plek in de samenleving voor iedereen.

De programmering en dienstverlening van FMB draagt bij aan de opdracht uit de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (WSOB) beschreven kernfuncties nl:

1. ter beschikking stellen van kennis en informatie
2. bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
3. bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur
4. organiseren van ontmoeting en debat
5. laten kennis maken met kunst en cultuur.

De programmering van FMB richt zich op leden en niet-leden van de bibliotheek, kortom de inwoners van ons werkgebied, iedereen is welkom! Door middel van het inzetten van de Mosaic scan in het werkgebied, is FMB in staat om een behoeften gestuurd programma aan de inwoners aan te bieden. De Mosaic scan is een segmentatiemethode die een duidelijk beeld schetst van de opbouw van de inwoners van het werkgebied van FMB. De methode geeft inzicht in de socio-demografie, levensstijl, cultuur en (koop) gedrag. Met behulp van deze kennis en de permanente klantdialogoog kunnen we samen werken aan een betekenisvolle programmering. De Mosaic scan en klantdialogoog zijn onderdeel van de BredeBieb werkwijze, die landelijk door een groot aantal bibliotheek wordt gehanteerd en wordt ondersteund door de BredeBieb community.

De bibliotheek speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van basisvaardigheden (taal, lezen en digitaal). De kerntaak van de bibliotheek is dat iedereen, die wil en durft, zich kan ontwikkelen in kennis en vaardigheden. We willen voorkomen dat de inwoners van ons werkgebied met een lage taal- en digitale vaardigheid of kennis niet of gedeeltelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij. Dit doen we bij voorkeur met partners uit het lokale en regionale werkveld.

4.1 Kennis en informatie

4.1.1 De Onlinebibliotheek

In 2017 is de website van de landelijke bibliotheek opnieuw ingericht. Sinds 19 juni is de online dienstverlening van bibliotheek.nl op een aparte website geplaatst, namelijk www.onlinebibliotheek.nl. Op deze pagina staan de e-books, de online cursussen en de LuisterBieb.

Er zijn in totaal 41 online cursussen op het gebied van vrije tijd, persoonlijke ontwikkeling, computer en nieuwe media, talen en gezondheid en opvoeding. Als lid van FMB kan men elk jaar twee gratis online cursussen volgen, als bonus krijgt iedere cursist elke maand een korte cursus cadeau.

De website bibliotheek.nl blijft bestaan en is de centrale portal waarin de collecties van bibliotheken (fysiek en digitaal), activiteiten en organisatie-informatie worden ontsloten.

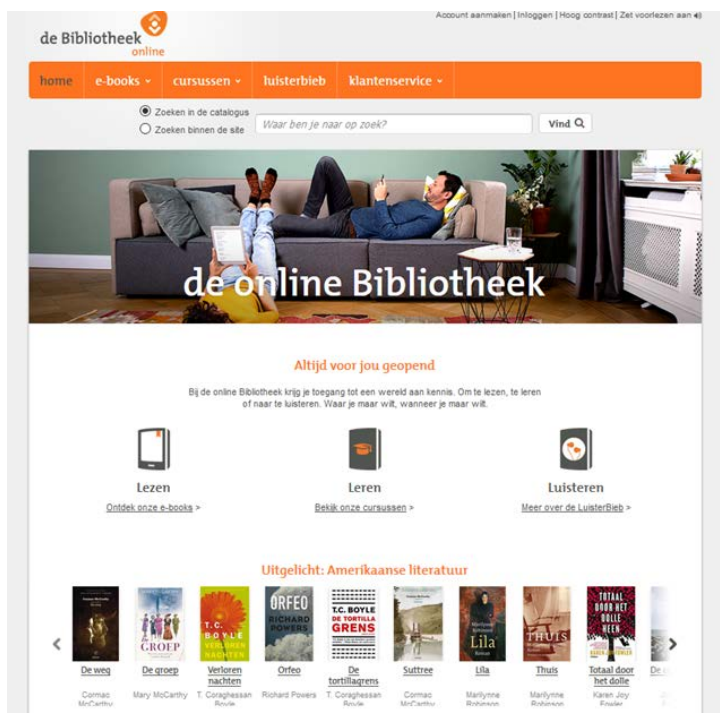

Tevens kan er in alle vestigingen met Word, Excel, PowerPoint of Publisher worden gewerkt en is er voor leden een half uur gratis internet per dag. Leden met een sterabonnement kunnen een uur gratis internetten per dag.

4.1.2 E-books

Vanaf januari 2014 kunnen bibliotheekleden e-books lenen via www.bibliotheek.nl/ebooks. Omdat de online diensten van de bibliotheek de laatste jaren sterk uitgebreid zijn met meer e-books, luisterboeken en online cursussen, is hier vanaf juni 2017 een aparte website voor gemaakt: www.onlinebibliotheek.nl.

De e-books van de bibliotheek zijn nu te lenen via de site www.onlinebibliotheek.nl/ebooks

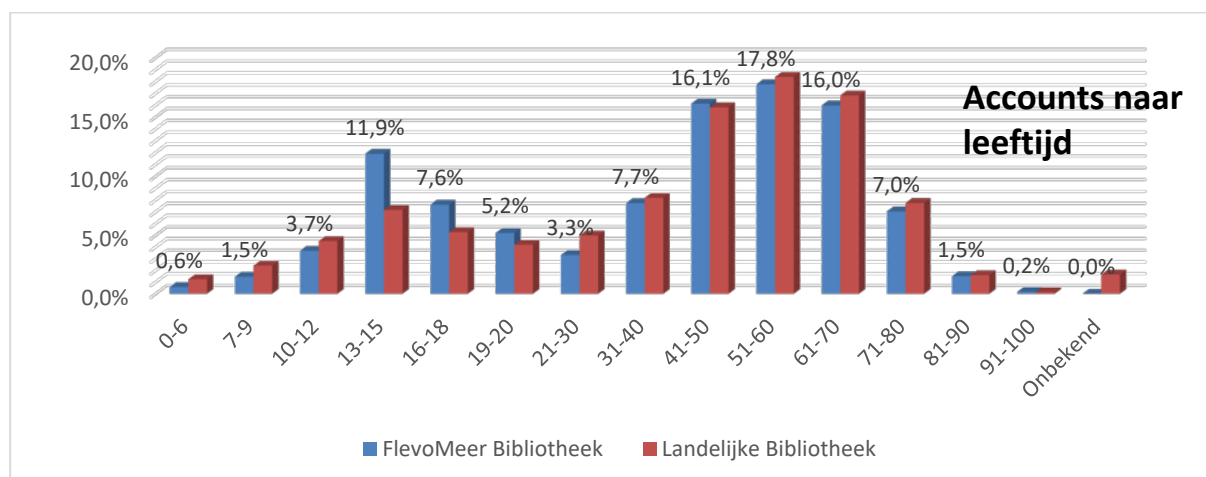
De website is verbeterd waardoor klanten geïnspireerd worden bij het zoeken naar een leuk e-book. De e-books kunnen op verschillende genres of op titel of auteur worden gevonden. De e-books zijn te lezen op tablet, smartphone en computer en de meeste e-books zijn ook op e-reader te lezen. Het aanbod van e-books is inmiddels uitgebreid tot ruim 19.000 titels en wekelijks worden er nieuwe e-books toegevoegd.

Ook zijn er nieuwe ingerichte klantenservicepagina's met verbeterde handleidingen en instructievideo's. Als klanten nog vragen hebben, kunnen ze deze stellen tijdens het digicafé. In 2017 werd twee wekelijks het digicafé, een digitaal spreekuur, gehouden. Iedereen kan hier terecht met allerlei vragen over het gebruik van digitale media zoals een tablet, e-reader, e-books, smart Phone, laptop/computer, software toepassingen, internet en sociale media en onze digitale bibliotheek producten. Naast de digicafés worden klanten ook tijdens de openingsuren geholpen met vragen over e-books omdat ze tijdens het digicafé niet kunnen.

In onderstaande tabel het aantal e-book accounts:

	Aantal accounts per 1 januari 2018	Aantal accounts waarop minstens 1 e-book is geleend 2017
FlevoMeer	6.430	3.381
Almere	5.909	2.721
Nederland	440.944	213.358

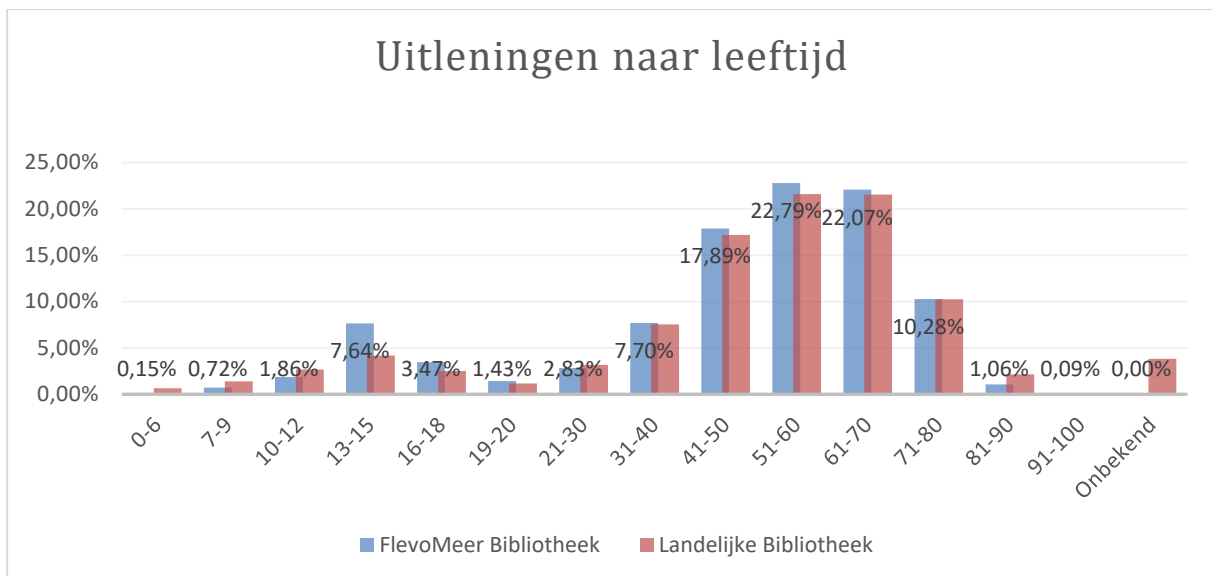
Aantal e-book accounts in FlevoMeer Bibliotheek naar leeftijd:

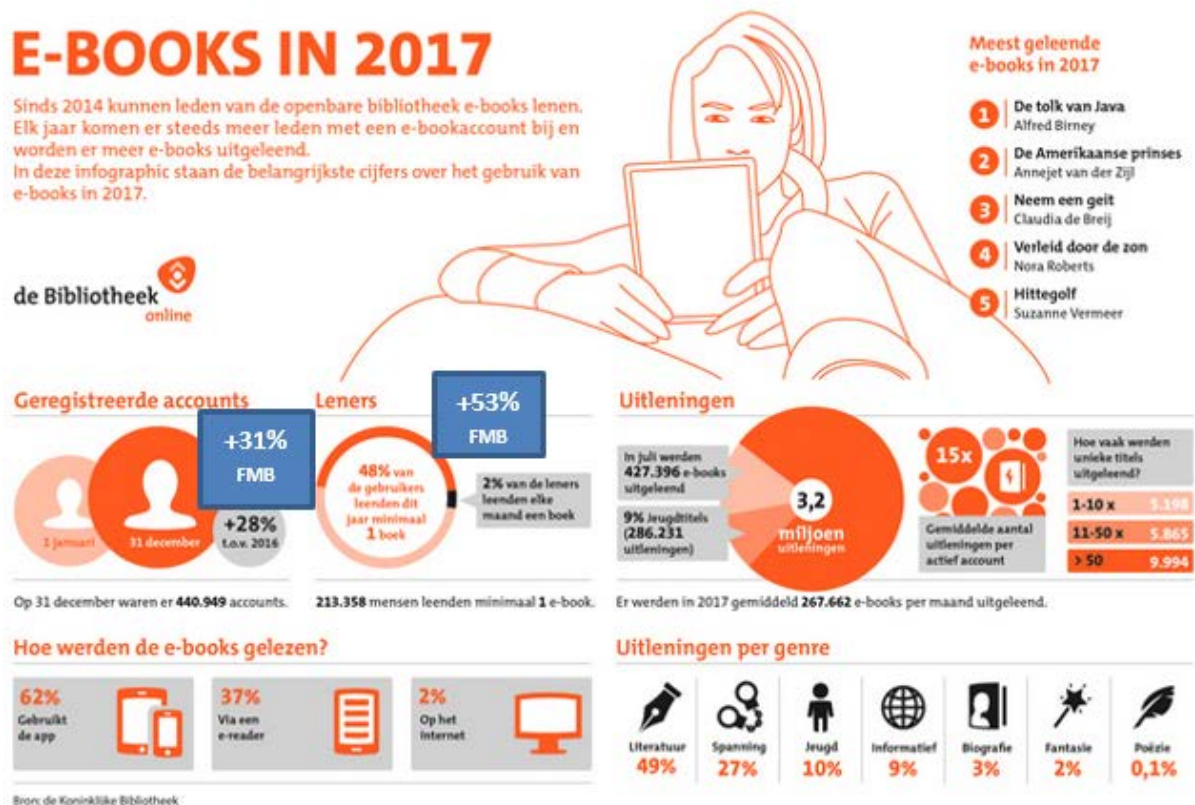
In onderstaande tabel het aantal e-book uitleningen:

	Aantal geleende e-books 2017	Aantal geleende e-books 2018
FlevoMeer	49.773	42.919
Almere	34.686	31.925
Nederland	3.206595	2.788.769

Aantal e-book uitleningen in FlevoMeer Bibliotheek naar leeftijd:

De e-books worden vooral geleend door 40-plussers. Met een opvallende uitschieter bij de leeftijd 13-15 jaar, waarbij FMB het gemiddelde veel hoger is dan het landelijke gemiddelde.

Dit is een landelijke infographic met landelijke cijfers van het gebruik van de e-books van de online bibliotheek. De blauwe tekstvakken geven het gebruik in FlevoMeer Bibliotheek weer. De andere cijfers zijn helaas niet lokaal verkrijgbaar.

4.1.3 VakantieBieb

Per 1 juni 2017 is de VakantieBieb open gegaan voor kinderen en jongeren en vanaf 1 juli voor volwassenen bij. De app is bedoeld om mensen kennis te laten maken met e-books en kinderen te stimuleren in de vakantie te blijven lezen.

In 2017 hebben 148.400 mensen de VakantieBieb geactiveerd, in 2016 waren dat er rond de 143.000. Ook het aantal downloads is met 16% gestegen ten opzichte van 2016: 2.224.000 e-books in 2017 versus 1.912.518 in 2016. Ruim 1.1 miljoen van deze downloads waren jeugdboeken.

In de VakantieBieb was *Hittegolf* van Suzanne Vermeer de absolute topper, met *Neem een geit* van Claudia de Breij als sterke tweede. Bij de jeugdtitels behoorden *Moet je die Mop zien!* en *Tom Groot2 - Goeië Smoes!* tot de top downloads.

Naast deze mooie cijfers blijkt uit het gebruikersonderzoek -dat onder ruim 2.000 respondenten is gehouden- dat 84% (zeer) tevreden is over de VakantieBieb. De belangrijkste verbeterwensen die genoemd werden waren: het kunnen verder lezen op meerdere apparaten, beter inzicht in waar je in het boek bent en het toevoegen van een bladwijzer.

Uit het onderzoek bleek ook dat met de VakantieBieb een grote groep bereikt wordt die de bibliotheek normaal niet bereikt: 44% van de gebruikers is geen lid van de bibliotheek. Daarnaast heeft 29% van de VakantieBieb-gebruikers nog niet eerder een e-book gelezen, dus de VakantieBieb is een goed middel om mensen te laten kennismaken met de bibliotheek en met e-books.

4.1.4 LuisterBieb app

Met de LuisterBieb kunnen klanten naar de beste luisterboeken luisteren, waar en wanneer zij dat willen. De LuisterBieb heeft luisterboeken voor jong en oud en heeft een aantal handige, gebruiksvriendelijke toepassingen, zoals een slaaptimer om luisterend in slaap te vallen.

De LuisterBieb-app is te downloaden in Google Play en App Store en is gratis voor Bibliotheekleden. Ook niet-bibliotheekleden kunnen de app gratis downloaden maar niet alle titels zijn voor hen te beluisteren. De luisterboeken zijn via wifi te downloaden en hierna kan er altijd en overal geluisterd worden. De landelijke cijfers LuisterbiebApp:

Gebruikers	Tot en met 2017
Totaal geactiveerde gebruikers	306.347
Geen bibliotheeklid	174.124
Wel bibliotheeklid	132.223
Download apps	482.701

In februari werd campagne gevoerd om de LuisterBieb onder jongeren te promoten. Een onderdeel van de LuisterBieb is 'Luisteren voor je lijst' waarin titels van de literatuurlijst staan voor zowel het VMBO als HAVO/VWO.

In maart werden er veel nieuwe luisterboeken en hoorcolleges toegevoegd aan de LuisterBieb, voor jong en oud. Inmiddels staan er ruim 700 titels in de LuisterBieb.

In het tweede half van 2017 waren er elke maand andere toptitels beschikbaar, die voor iedereen, leden en niet-leden, te beluisteren waren. Door deze continue toevoeging van mooie titels en dankzij marketingacties, steeg het aantal activiteiten van de app

Het aanbod bestaat uit premiumtitels, die alleen zijn te beluisteren voor leden. Promotietitels zijn tijdelijk voor iedereen te beluisteren en de gratis titels zijn voor iedereen te beluisteren.

	Premium en promotietitels		Gratis titels		totaal downloads
	downloads	aanbod	downloads	aanbod	
1e kwartaal 2017	107.853	567	26.301	263	134.154
2e kwartaal 2017	136.379	608	25.419	253	161.798
3e kwartaal 2017	246.048	680	31.662	253	277.710
4e kwartaal 2017	186.347	787	23.675	253	210.022

4.1.5 PressReader

Begin 2017 is besloten om het eenjarige contract met betrekking tot het abonnement PressReader te continueren en is de databank PressReader in alle vestigingen beschikbaar. PressReader is een databank met duizenden binnen- en buitenlandse dagbladen en tijdschriften in zo'n 60 talen. Kranten, zoals The Daily Telegraph, Le Figaro, El Mundo, Handelsblatt en voor het Nederlandse taalgebied NRC en Metro. Daarnaast staan er ook bekende tijdschriften in PressReader als Top Gear, PC Gamer, Populair Science, Digital Camera World, Muscle & Fitness en Classic Cars. De databank bevat een archief tot 90 dagen terug. De volledige kranten en tijdschriften worden gepresenteerd in de originele opmaak. In PressReader kan gezocht worden op land, taal en op onderwerp.

Bezoekers van de bibliotheek kunnen in de bibliotheek via de PressReader-app de nieuwste kranten of tijdschriften downloaden en later thuis of onderweg lezen. Nadat een bezoeker in de bibliotheek via de PressReader-app met het wifi-netwerk contact heeft gemaakt, kan hij nog zeven dagen lang gratis kranten en tijdschriften downloaden in de app, dus ook thuis of onderweg! In 2017 zijn in totaal 29.560 (stijging van 67% ten opzichte van 2016) hotspot connecties gemaakt en 15.695 (stijging van 56% ten opzichte van 2016) kranten/tijdschriften geopend. De populairste uitgaven zijn NRC Dagblad, Metro, De Standaard, The Guardian en Daily Mail.

4.1.6 Muziekweb

Muziekwebluister is de muziekgids van de bibliotheek. Via een app biedt de gids ruim zes miljoen nummers, die gratis te beluisteren zijn in de bibliotheek. Daarnaast is er Muziekweb, deze muziekdienst biedt een schat aan informatie over albums, artiesten en diverse genres. De nieuwste releases zijn er te vinden en ook zijn er nieuwe muziekstijlen te ontdekken. Het is een eenvoudige en toegankelijke manier om kennis te maken met verschillende soorten muziek. De muziekfragmenten zijn 30 seconden te beluisteren. Daarnaast is er een schat aan cd's en muziekdvd's die geleend kunnen worden via de bibliotheek.

4.1.7 BiblioLab

FabLab staat voor Fabrication Laboratory; wat begint met een idee, wordt omgezet in een computermodel, dat vervolgens in 3D geprint of met de snijplotter uitgesneden kan worden. Enige tijd geleden is er met FabLab Flevoland een intentieverklaring getekend met als doel in elke vestiging van FMB een BiblioLab te realiseren. Door het integreren van een FabLab in de bibliotheek kunnen mensen kennis maken met veilige door computer aangestuurde machines en hiermee leren omgaan. Er worden ook workshops

aangeboden om kennis te maken met het digitale ontwerpen en printen. Een BiblioLab is een kleine digitale werkplaats in een bibliotheek waar iedereen zelf producten kan ontwerpen en maken, bijvoorbeeld met behulp van 3D-printers. De mogelijkheden die in BiblioLab Emmeloord worden aangeboden zijn onder meer 3D tekenen, 3D scannen en 3D printen. Voor kinderen zijn er ook interessante apparaten aangeschaft waarmee geëxperimenteerd kan worden. Het BiblioLab is iedere woensdagmiddag geopend en veel kinderen hebben in 2017 kennis gemaakt met de mogelijkheden van het BiblioLab. Het lab wordt gerund door goed opgeleide vrijwilligers. Iedereen is welkom en kan gebruik maken van de faciliteiten van het BiblioLab. Voor kinderen was er de workshop Codekidz; programmeren met Scratch. Leerlingen van twee basisscholen hebben kennis gemaakt met 3D printen met behulp van Doodle3D en met Botje Bij, de programmeerbare robot. De realisatie van het BiblioLab Emmeloord is mede mogelijk gemaakt door het Coöperatiefonds van Rabobank Noordoostpolder-Urk.

4.2 Educatie en ontwikkeling

FMB heeft een gedifferentieerd aanbod aan (leesbevordering) activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen. Productcatalogi met tal van keuzemogelijkheden van voor- en vroegschoolse educatie tot en met volwasseneneducatie worden scholen/instellingen aangeboden; ook via een webshop die te vinden is via onze website. Belangrijk daarbij is dat kinderen, ouders en verzorgers de bibliotheek weten te vinden voor (voor)lezen, taal en mediawijsheid. Samen met het onderwijs biedt de bibliotheek een groot aantal mogelijkheden aan om dat te realiseren.

4.2.1 Voor- en vroegschoolse educatie

Tijdens de Nationale Voorleesdagen, van 25 januari tot en met 4 februari, stond het prentenboek: 'De kleine walvis' van Benji Davies centraal. Door verteltheater Monique Wakker was er een voorstelling gemaakt van dit prentenboek. De 30 voorstellingen zijn bijgewoond door ruim 650 peuters en kleuters en ouders of verzorgers.

Het leesbevorderingsprogramma 'BoekStart' moedigt ouders aan om hun kinderen zo vroeg mogelijk kennis te laten maken met boekjes, met lezen en met de bibliotheek. Kinderen die op heel jonge leeftijd in aanraking komen met (voor-)lezen en boeken, ontwikkelen zich beter, zo heeft onderzoek uitgewezen. Een vroege ontdekkingstocht vergroot spelenderwijs de woordenschat van het kind en zorgt ervoor dat het kind later meer leesplezier heeft. In het kader van Boekstart krijgen alle ouders van baby's in de gemeente Noordoostpolder, via het consultatiebureau, een uitnodiging om een Boekstart koffertje op te halen in de bibliotheek en worden zij geënthousiasmeerd voor taalactiviteiten met hun kind. In het koffertje zit alles wat je nodig hebt om met voorlezen te beginnen.

Om ouders handvatten te bieden bij de mediaopvoeding van hun jonge kind, organiseert Mediawijzer.net de Media Ukkie Dagen. In 2017 was het thema: 'Slim opgroeien met schermen'. Hoe kun je je kind niet alleen op het gebied van voeding en beweging, maar ook op het gebied van mediagebruik een goede start geven? In de bibliotheek is twee keer een app café voor media ukkies gehouden.

Over media en jonge kinderen bestaat veel discussie. Feit is dat jonge kinderen steeds vroeger in aanraking komen met verschillende soorten media. Mediaopvoeding wordt daardoor steeds belangrijker. Ook de kinderopvang (peuterspeelzalen,

kinderdagverblijven en BSO) en het onderwijs hebben een belangrijke rol bij mediaopvoeding, om professionals hierbij te ondersteunen is Kind & Media opgezet. Voor bestuurders, directie en beleidsmakers in de kinderopvang is een bijeenkomst Kind en Media gehouden. Tijdens deze interactieve workshop staat het belang van mediaopvoeding en de rol van kinderopvang daarbij centraal. Aandacht voor media in de kinderopvang en op school betekent niet per se méér media, maar wel er meer uit halen door te werken met geschikte media, media op een bewuste en activerende manier in te zetten en die inzet goed te begeleiden.

De deelnemers waren allen zeer enthousiast. Een reactie van een SKN-deelnemer: "een boeiende avond, inspirerende spreekster en zeker stof tot nadenken meegekregen. Dit najaar maak ik een plan voor strategisch beleid en daar zal ik zeker iets opnemen over mediaopvoeding".

Het project Boekstart in de kinderopvang wordt uitgevoerd bij 3 vestigingen van de Stichting Kinderopvang Noordoostpolder (SKN) in Emmeloord. Al eerder hebben medewerkers van SKN de training tot voorleescoördinator gevolgd.

Boekenpret wordt uitgevoerd in opdracht van de gemeente Noordoostpolder bij peuterspeelzalen en wordt apart verantwoord aan de gemeente.

FMB heeft een aanbod voor peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en gastouderopvang. https://www.flevomeerbibliotheek.nl/dam/bestanden/aanbod_voorschools2017-2018.pdf.

Alle diensten en producten uit dit aanbod kunnen besteld worden via onze webshop, hiervan kan gebruikt gemaakt worden als de organisatie lid is van FMB.

4.2.2 Primair onderwijs

Ook in 2017 hebben alle basisscholen (37 scholen, dat is een bereik van 100%) in de gemeente Noordoostpolder gebruik gemaakt van de diensten en producten van FMB.

Ter gelegenheid van de Nationale Voorleesdagen vond het voorleesontbijt plaats in de bibliotheek in Emmeloord. Wethouder H. Bogaards heeft 35 kleuters van basisschool de Keerkring het prentenboek 'De kleine walvis' voorgelezen. Na het voorlezen genoten de kleuters van een heerlijk ontbijtje.

54 kleuters van 2 scholen kwamen naar de bibliotheek in kader van een thema voor een kennismaking. De introductie groep 3 heeft als thema 'Koken met Vos en Haas'. De scholen in Emmeloord komen naar de bibliotheek voor deze introductie en de scholen in de dorpen hebben de keuze of ze komen naar de bibliotheek in Emmeloord of de introductie wordt gehouden in de schoolbibliotheek. Er kwamen 411 leerlingen van 17 scholen naar de bibliotheek in Emmeloord voor de introductie groep 3. Een bibliotheekmedewerker ging naar 17 scholen in de dorpen, waar deze introductie werd gehouden in de schoolbibliotheek, daar namen 209 leerlingen aan deel.

Voor groep 6 is er een keuze te maken uit een aantal thema's. De introductie 'Biebvlieg' werd gevolgd door 511 leerlingen van 23 scholen. Voor scholen die werken met SchoolWise kon 'Mutsen tegen de Losers' gespeeld worden, hieraan deden 2 scholen mee met 121 leerlingen. De workshop 'Veilig Internetten' werd gevold door 30 leerlingen van 2 scholen. 'Mees Kees' werd gedaan door 21 leerlingen.

Met ingang van april 2015 is basisschool Roderik van Voorstschool de eerste 'Bibliotheek op school' (dBos) in Emmeloord. Leerlingen kunnen in de schoolbibliotheek boeken lenen voor gebruik op school maar ook voor thuis. Alle kinderen worden lid van de schoolbibliotheek en van FMB. Voor de schoolbibliotheek wordt gebruik gemaakt van het programma SchoolWise. Dit programma heeft naast een uitleensysteem en een catalogus ook de mogelijkheid voor de leerlingen om een leeslogboekje bij te houden en een portal naar betrouwbare websites. Basisschool de Koperwiek startte augustus 2016 als dBos-school.

In alle groepen van deze scholen werden boekpromoties gehouden door de leesconsulent en worden zo gestimuleerd en geënthousiasmeerd om boeken te lezen. Ook bezochten deze leerlingen voor de zomervakantie de bibliotheek om een boek uit te zoeken, te lezen en te ruilen in de zomervakantie, dit om de leesvakantiedip te voorkomen.

Het leescoördinatorennetwerk bestaat uit 32 scholen en 48 officiële leescoördinatoren. In 2017 hebben 7 nieuwe leescoördinatoren zich aangemeld. Zij ronden de cursus in februari 2018 af. In de loop der jaren zijn 83 leescoördinatoren opgeleid. Echter, er vinden onderling nogal wat wisselingen plaats van leerkrachten die naar een andere school overgaan, andere taken krijgen of niet meer werkzaam zijn in het onderwijs in de Noordoostpolder. De cursus 'Open boek' is opgenomen in de Avesacademie.

In mei 2017 hield Kees Broekhof, senior-adviseur en trainer bij Sardes, in het kader van de leesbevorderingsnetwerken een lezing met als thema 'Woordenschatonderwijs'. 196 leerkrachten, waaronder 68 van scholen uit de Noordoostpolder bezochten deze lezing.

Een behoorlijk aantal ouders/grootouders verzorgt de uitlending in de schoolbibliotheek in de dorpen. Om deze vrijwilligers kennis te laten maken met het programma SchoolWise zijn workshops gehouden.

Het project Schrijver op School bracht 10 schrijvers naar de basisscholen. Dit jaar waren o.a. Philip Hopman en Bib Dumon Tak te gast. 753 leerlingen van 32 groepen van 11 scholen hebben hieraan deelgenomen.

Aan de lokale voorleeswedstrijd hebben dit jaar 261 leerlingen van 21 scholen deelgenomen. De twee winnaars hebben deelgenomen aan de provinciale voorleeswedstrijd, maar zijn helaas niet in de prijzen gevallen om afgevaardigd te worden naar de landelijke voorleeswedstrijd.

Ook de in 2012 geïntroduceerde 'Ik lees door tas' vond weer gretig aftrek bij het onderwijs. In juni werden er 88 'Ik lees door tassen' klaargemaakt. In de tas zitten 4 boeken, die binnen de interessesfeer van de leerlingen vallen en andere materialen om het lezen te bevorderen en de vakantiedip in het lezen te voorkomen.

Sinds de bibliotheek iedere werkdag open is vanaf 9.30 uur bezoeken 4 basisscholen uit Emmeloord met regelmaat de bibliotheek in de ochtenduren om zowel boeken te lenen voor klassikaal gebruik als voor individueel gebruik.

Mediawijsheid wordt steeds belangrijker in onze maatschappij. Scholen willen hun leerlingen hier ook op voorbereiden. Dit kan echter niet voordat er is nagedacht over de visie: wat willen we als school met mediawijsheid? FMB helpt bij het ontwikkelen van deze visie en bij de vervolgstappen die daar uit voortkomen. Slim met media heeft een

training in de vorm van een spel ontwikkeld, waarbij het schoolteam aan de slag gaat met het ontwikkelen van deze visie.

Het team van de Carrousel uit Emmeloord volgde deze training.

4.2.3 Voortgezet onderwijs

De vijf scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente Noordoostpolder hebben alle gebruik gemaakt van de diensten en producten van de bibliotheek en er hebben oriëntatie- en evaluatiegesprekken plaatsgevonden.

Het gaat onder andere om de volgende diensten of producten:

- Klassikaal bezoeken van de bibliotheek voor schoolopdrachten.
- Ruim 100 leerlingen van het Groenhorst college speelden de QR-speurtocht voor brugklassers. Op verschillende plekken in de bibliotheek komen de leerlingen een QR-code tegen die ze kunnen scannen met hun smart Phone, achter de codes verschijnen opdrachten waarmee ze kennismaken met het aanbod van de bibliotheek.
- Docenten Nederlands van het Aeres VMBO college (voorheen Groenhorst College) hebben een Boekenkist (=wisselcollectie boeken) aangevraagd. De boekenkist bevatte romans zoals schelmenromans, fabels en gedichten.
- Studenten van ROC Friese Poort, 2^e jaars dienstverlening, bezochten de bibliotheek. Zochten een prentenboek uit of maakten met hun smartphone een foto van een prentenboek en moesten aan de hand van die foto een raamschildering maken.
- Docenten Sectie Engels van ROC Friese Poort hebben een collectie boeken aangevraagd en vervolgens klassikaal gelezen. Boektitel: 'The boy in the striped pyjamas' geschreven door John Boyne.
- Schrijfster Danielle Bakhuis heeft een bezoek gebracht aan het Zuyderzee Lyceum. In 2 groepen maakten alle 2e jaars leerlingen (ruim 100 leerlingen) kennis met de schrijfster en haar boeken.
- Een leerling van het Zuyderzee lyceum heeft deelgenomen aan de halve finale van de voorleeswedstrijd Read2Me! Read2Me! is dé voorleeswedstrijd voor brugklassers, waarin zij elkaar fragmenten uit jeugdboeken voorlezen. Leerlingen van alle schooltypen kunnen meedoen met deze voorleeswedstrijd, die in vier ronden wordt georganiseerd: op school, lokaal in de bibliotheek, provinciaal en tot slot is er een landelijke finale.

4.2.4 Educatie voor volwassenen

Huis voor Taal Noordoostpolder is een samenwerkingsverband tussen welzijnsorganisatie Carrefour, ROC Friese Poort en FlevoMeer Bibliotheek waar activiteiten en expertise op gebied van volwasseneneducatie en participatie samen komen. De Gemeente Noordoostpolder heeft de Alliantie van Meedoen ondertekend en het regio team van Stichting Lezen en Schrijven (Taal voor het leven) is betrokken bij het project en heeft in 2014 een vliegwieltbijdrage verstrekt.

Huis voor Taal is dé plek waar volwassen inwoners van Noordoostpolder terecht kunnen om de Nederlandse taal en digitale vaardigheden te leren, maar ook om hun talenten in te zetten voor de samenleving. Onze aanpak is; doen, durven en prettig voelen. De missie is: Huis voor Taal laat mensen ontdekken wat 'een leven lang leren' in onze veranderende samenleving biedt. De visie is: Huis voor Taal is de plek waar deelnemers ontdekken wat hun kwaliteiten zijn en waar zij ervaren dat het werken aan basisvaardigheden zelfstandigheid, inspiratie en nieuwe mogelijkheden oplevert. Bij Huis

voor Taal leren de deelnemers door te doen en vergroot op deze manier de eigenkracht van de deelnemers. Het is een train-, ontmoetings- en netwerkgeving waar uitgegaan wordt van de leerwens van de deelnemer. Deze wens is altijd gerelateerd aan taalvaardigheid in het Nederlands. Taal is het middel tot en niet een doel op zich. Deelnemers werken samen met getrainde vrijwilligers (38) toe naar een concreet leerresultaat dat direct toepasbaar is, aansluit en een aanvulling is op hun dagelijkse- en werkzame leven.

Het Huis voor Taal bestaat uit betaalde en onbetaalde professionals. Iedereen heeft eigen taken en verbindt zich aan grote of kleine onderdelen van Huis voor Taal. Voor vrijwilligers zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd om deskundigheid en onderlinge kennisuitwisseling te vergroten, daarnaast zijn er introductie bijeenkomsten (online)trainingen en Webinars.

De oefengroepen (24) zijn verspreid over meerdere plekken in de Noordoostpolder, de meeste (19) komen wekelijks samen in de bibliotheek. Een groepje kan bestaan uit max. 5 personen. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van de collectie boeken van het Huis voor Taal en ook van taal- en oefenwebsites (bijvoorbeeld Oefenen.nl). Daarnaast wordt de bibliotheek dagelijks bezocht door mensen die op eigen gelegenheid gebruik maken van de materialen Huis voor Taal, zij gebruiken de bibliotheek als studie-, leer- en ontmoetingsplek.

In 2017 zijn 6 taalcafés georganiseerd en in oktober is een taalmarkt gehouden in de bibliotheek waar taalaanbieders informatie gaven over het taalaanbod in de Noordoostpolder aan geïnteresseerden. Tevens was er ruimte voor de taalaanbieders voor onderling contact en afstemming. In 2017 zijn taalkoffers aan de collectie Huis voor taal toegevoegd en een taalkoffer bevat taalmethodes, grammaticaboeken, leesboeken, beeldboeken en spellen.

De samenleving en de overheid stellen veel digitale eisen en dus vaardigheden aan haar inwoners; in Huis voor Taal worden deze vaardigheden in een ontspannen en informele sfeer aangeleerd. Het oefenprogramma Klik & Tik en de cursus Digisterker verhogen de zelfredzaamheid van de deelnemers. Een groep vrouwen van het Vrouwencentrum volgde met elkaar de cursus Klik & Tik en gaven als eindreactie: "heel erg bedankt voor de cursus zo veilig en zo rustig, net als in het Vrouwencentrum".

De projectgroep Huis voor Taal heeft een aanvraag gedaan bij de gemeente Noordoostpolder m.b.t. webmiddelen 2017 die gehonoreerd is en apart verantwoord is aan de gemeente Noordoostpolder. Hieronder enkele quotes van deelnemers en vrijwilligers uit deze verantwoording:

- "Ik durf nu in het Nederlands wat te vertellen aan de deelnemers van mijn groepje:
- "We hebben plezier met elkaar"
- "We voelen ons gehoord en gezien, omdat iemand ons vrijwillig helpt"
- "Ik vind taal erg leuk en ben er ook redelijk goed in, het geeft mij veel voldoening om deelnemer D. te helpen"

De bibliotheekmedewerker van Huis voor Taal Noordoostpolder werd genomineerd voor en gekozen tot Taalheld Flevoland in de categorie bruggebouwer; een persoon die door

bijzondere inzet een geletterde samenleving dichtbij brengt. Een taalheld heeft zich bijzonder verdienstelijk ingezet voor een beter geletterd Nederland.

4.2.5 Media-educatie

De macht van de digitalisering neemt hand over hand toe. Voor een grote groep inwoners is dat een bedreiging omdat ze niet digitaal vaardig zijn. Om mee te kunnen doen en blijven doen in de samenleving zijn digitale vaardigheden onontbeerlijk. FMB stimuleert basisvaardigheden (taal en digitaal) en mediawijsheid. Dit doen we voor alle leeftijdsgroepen en met verschillende activiteiten. Hieronder hetgeen we in 2017 ontplooid en uitgevoerd hebben.

Over media en jonge kinderen bestaat veel discussie. Feit is dat jonge kinderen steeds vroeger in aanraking komen met verschillende soorten media. Mediaopvoeding wordt daardoor steeds belangrijker. Ook de kinderopvang en het onderwijs hebben een belangrijke rol bij mediaopvoeding. Om professionals hierbij te ondersteunen is Kind & Media opgezet en dit wordt uitgevoerd door de bibliotheek.

Om ouders van jonge kinderen handvatten te bieden bij de mediaopvoeding organiseert Mediawijzer.net de Media Ukkie Dagen. In 2017 was het thema: 'Slim opgroeien met schermen'. Hoe kun je je kind niet alleen op het gebied van voeding en beweging, maar ook op het gebied van mediagebruik een goede start geven? In de bibliotheek is twee keer een app café voor media ukkies gehouden.

Mediawijsheid wordt steeds belangrijker in onze maatschappij. Scholen willen hun leerlingen hier ook op voorbereiden. Dit kan echter niet voordat de school heeft nagedacht over de visie: wat willen we als basisschool met mediawijsheid? FMB wil graag helpen bij het ontwikkelen van deze visie en bij de vervolgstappen die daar uit voortkomen. Slim met media heeft een training in de vorm van een spel ontwikkeld, waarbij het schoolteam aan de slag gaat met het ontwikkelen van deze visie. Als eerste is er een soort van korte inleiding over mediawijsheid. Het hoofdgedeelte bestaat uit het visiespel. Het spel is gericht op de vier competenties van mediawijsheid gebruik, begrip, communicatie en strategie. Het resulteert in een advies op maat met planning. In de Noordoostpolder heeft basisschool de Carrousel deze training gevolgd en als zeer nuttig ervaren.

Tijdens de workshop Codekidz leren kinderen programmeren met de programmeertaal Scratch. In de vestigingen Dronten, Zeewolde, Urk, Noordoostpolder en Lelystad werd de workshop gegeven en kwamen tussen de 4 tot 10 kinderen om te leren programmeren. "Leuk, leerzaam en belangrijk voor de toekomst!", aldus een deelnemer aan de Workshop Codekidz.

Een mediacoach heeft 30 leerlingen van groep 6 van 2 scholen de workshop 'veilig internetten' gegeven.

De Bibliotheek voor Ondernemers is in 2014 geïntroduceerd. Het programma is opgezet om zowel grote als kleine ondernemingen de mogelijkheid te bieden internet en andere digitale mogelijkheden op een effectieve wijze in te zetten voor hun bedrijf. In 2017 zijn de volgende workshops gehouden: bouwen van een website met Wordpress (4 avonden) gehouden, MailChimp (2 avonden) en trek nieuwe klanten met bloggen (2 avonden). Hieronder een reactie op de workshops van Bibliotheek voor Ondernemers:

- Door de cursus MailChimp heeft deelnemer E. in korte tijd geleerd hoe zij een nieuwsbrief maakt en verstuurt en zij vond de cursus nuttig en interessant: "Voor

een redelijke prijs krijg je in twee avonden de basis van MailChimp, zelf was ik er waarschijnlijk langer mee bezig geweest om uit te zoeken hoe het programma werkt.”

Tweewekelijks op dinsdagmiddag wordt het digicafé, een combinatie van e-book café en tabletcafé gehouden. Veel inwoners weten met hun vraag de weg naar het digicafé te vinden.

De Belastingdienst heeft aangekondigd dat de blauwe enveloppe gaat verdwijnen. De Koninklijke Bibliotheek heeft namens de openbare bibliotheken in Nederland in 2016 een samenwerkingsconvenant gesloten met de Belastingdienst. Dit convenant gaat over de ondersteuning van burgers bij het digitaal zaken doen met de overheid in het algemeen – en de Belastingdienst in het bijzonder.

De samenwerking kent drie pijlers:

1. In de bibliotheken zijn voor burgers gratis computers met internetverbinding en print faciliteiten beschikbaar om zaken te doen met de overheid en de Belastingdienst
2. De bibliotheken bieden alle burgers gratis de digivaardigheids cursussen zoals bijvoorbeeld de Klik & Tik-cursus en Digisterker (omgaan met de e-overheid) aan
3. De bibliotheken faciliteren maatschappelijk dienstverleners, om spreekuren voor hulp bij aangifte en toeslagen in de bibliotheek te houden.

Pijler 1 en 2 worden in de bibliotheek uitgevoerd en met betrekking tot pijler drie heeft in oktober 2016 overleg plaats gevonden met de lokale MDV's. Er is geconcludeerd dat de MDV's in de Noordoostpolder een prima aanbod hebben om inwoners te ondersteunen bij het invullen van de digitale belastingaangifte en houden spreekuren op de eigen locaties. De afspraak is gemaakt om door te verwijzen naar elkaar, ook in 2017 is het doorverwijzen gecontinueerd. De cursus Digisterker heeft als inhoud aanvragen DigiD, het werken met de websites MijnOverheid, die van de gemeente en Regelhulp.nl. Deze cursus start in januari 2018.

In 2017 is er gestart met de cursus Klik & Tik in de bibliotheek. Het is een cursus voor iedereen die de basisvaardigheden van de computer wil leren en veilig en makkelijk het internet op wil. Tijdens deze cursus leren mensen in een kleine groep en onder begeleiding van een bibliotheekmedewerker/mediacoach stap voor stap hoe het internet werkt. Iedereen kan op zijn eigen tempo de computercursus doorlopen. Ook is het mogelijk om thuis of in de bibliotheek zelfstandig verder te oefenen. In 2017 zijn 3 cursussen, van 8 lessen, gegeven in de bibliotheek. Per cursus kunnen maximaal 12 mensen deelnemen. Hieronder enkele reacties van deelnemers aan Klik & Tik:

- “Ik ben erg blij met een eigen e-mailadres en ik kan nu mailen met mijn kinderen en kleinkinderen”
- “Ik pak nu thuis ook de laptop regelmatig en het lukt ook nog. Soms klik ik per ongeluk wat weg maar nu weet ik dat dat niet erg is en hoe ik dat terug kan halen”

4.3 Kunst en cultuur

Diverse landelijke campagnes voor zowel de jeugd als volwassenen zijn in de bibliotheek bij onze bezoekers onder de aandacht gebracht. Voor volwassenen zijn o.a. De Boekenweek, Nederland Leest, literair café, symposium Nop 75 jaar droog en de Maand van de Geschiedenis de revue gepasseerd. Voorafgaand aan de landelijke verkiezingen stond de politiek centraal tijdens de Politieke Zeepkist in FlevoMeer Bibliotheek. Bij al onze activiteiten is er altijd aandacht voor lokale accenten. Naast landelijke campagnes

bieden we ook workshops, cursussen, debatavonden enz. aan waar diverse doelgroepen bijvoorbeeld ondernemers, gelijkgestemden of jong digitalen van harte welkom zijn.

Voor de jeugd hebben de landelijke campagnes als de Kinderboekenweek, de Nationale Voorleesdagen en een aantal terugkerende activiteiten zoals de Vrijdag Blijdag en activiteiten in het bibliolab: een digitale werkplaats een belangrijke rol gespeeld. Kennismaken met Robots, Virtual Reality en theatervoorstellingen en een groots Sinterkinderfeest hebben o.a. bijgedragen aan een gevarieerd aanbod waarbij de kinderen een stukje slimmer, creatiever en vaardiger de bibliotheek hebben verlaten. Het aanbod wordt veelal samen met partners, bedrijven en instellingen georganiseerd, dat vinden wij belangrijk; podium geven aan initiatieven uit de samenleving, de bibliotheek gebruiken als platform of als goed uitgeruste accommodatie, daar gaan wij voor. FMB speelt graag een verbindende rol.

4.3.1 Culturele activiteiten voor de jeugd

In het kader van de Vrijdag/Blijdag wordt er voor de jeugd elke laatste vrijdag van de maand op een vast tijdstip een activiteit in de bibliotheek georganiseerd. Het programma is wisselend en richt zich op verschillende leeftijdsgroepen (0-4 jaar, 4-8 jaar en 8-12 jaar). De activiteiten worden deels door medewerkers ingevuld, zoals mediawijsheid workshops en vertelvoorstellingen, maar ook door partnerorganisaties zoals het Waterschap, landschapsbeheer en lokale ondernemers. PR wordt gedaan middels social media, website, boekenlegger en persberichten naar de regionale kranten. Ook worden berichten gestuurd naar de basisscholen, die het vervolgens opnemen in hun nieuwsbrief.

De volgende Vrijdag Blijdag activiteiten zijn in van 2017 georganiseerd:

- Mad Science
- Djembé workshop
- Uilenballen uitpluizen met IVN
- Vertelvoorstelling met als thema 'Krokodillen'
- Muziek en dans met Dames en Dekens
- "Omgaan met je geld doe je zo" door Rabobank. Het is een interactief spel over geld. Aenea, Jorien en Daan zaten in het winnende team en vonden het heel leuk om te doen. "De vragen waren leuk maar ook vooral de filmpjes tussendoor. En we hebben veel geleerd over geld en hoe ermee om te gaan."
- Vossenjacht met Triade
- Theater @penstaartje
- Creatieve workshop met Lucine4

Klanten geven een positieve waardering voor de georganiseerde jeugdactiviteiten, daarnaast vertaalt zich dit in stijgende bezoekerscijfers tijdens de Vrijdag Blijdagen. Er zijn relaties met partnerorganisaties ontstaan die bij andere projecten bijzonder vruchtbaar lijken te zijn.

Daarnaast vonden de volgende activiteiten plaats:

- Muziekcafé: muzikale optredens van leerlingen van het Cultuurbedrijf in de bibliotheek iedere eerste woensdagmiddag van de maand. Dit jaar hebben we kunnen luisteren naar muziek van diverse muziekinstrumenten en hebben kleuters mee kunnen doen met kleuterdans.
- Tijdens de Nationale Voorleesdagen vond op woensdagmiddag 25 januari het voorleesfeest plaats, waar Lot uit Sesamstraat ongeveer 100 jonge bezoekers interactief voorlas.

- Schrijversbezoeken aan 32 groepen 7 en 8 van 11 basisscholen.
- Door de Vrolijkheid, een stichting die kunstzinnige en creatieve activiteiten verzorgt voor en met de kinderen in Nederlandse asielzoekerscentra, is het project Mailart bedacht. Kunstenaar Renske Leeuw heeft samen met de coördinatoren van deze stichting een postbus ontworpen, waarin kaarten kunnen worden gedeponereerd gericht aan de jonge bewoners van het AZC. De postbus stond op de vier woensdagen in juni in de bibliotheek. Jeugdige bezoekers werden gevraagd om middels beelden in plaats van tekst een kaart te maken, waaruit blijkt dat de kinderen welkom zijn in ons land. De kaarten werden op het OORD-festival tentoongesteld.
- Workshop Codekidz: programmeren met de programmeertaal Scratch
- Ontmoeting met Robot Pepper

Van 4 t/m 15 oktober werd de jaarlijkse Kinderboekenweek gevierd. Het thema was dit jaar 'Bibberen in de biebel; gekke, gevaarlijke en enge dingen'. De startmiddag was een groot feest in samenwerking met Brandweer Noordoostpolder, Cultuurbedrijf, Repaircafé van buurthuis Revelsant, BiblioLab en Kleurkracht. Een kleine 300 kinderen legden het Kinderboekenweek parcours met stempelkaart succesvol af. De zaterdag in de Kinderboekenweek stond in het teken van het ontstaan en maken van een boek met de circusvoorstelling 'Kaft, blaadjes en letters' door Projecto Anagrama. 75 kinderen met hun ouders genoten van de voorstelling.

Het Sinterklaasfeest werd op 22 november door 450 kinderen gevierd in de bibliotheek. Er werd Sinterklaasmuziek gespeeld door leerlingen van het Cultuurbedrijf, gesnoep van speculaas bij Kleurkracht en Pietengymnastiek gedaan met TGV. Ook werd er voorgelezen door bibliotheekmedewerkers. Natuurlijk kon ieder kind Sinterklaas een handje geven en met Sint en Piet op de foto.

Bij elke activiteit worden kinderen uitgedaagd om te lezen over het onderwerp van de activiteit. Dit wordt gedaan door een specifiek gedeelte van de collectie te plaatsen op een display.

4.3.2 Culturele activiteiten voor volwassenen

Veel liefhebbers van cultuur mochten wij ontvangen in het Filmhuis of tijdens het Literaire Café, waar Annejet van Zijl onze gast was.

Het Historisch Informatie Punt (HIP) heeft een prominente plaats in de bibliotheek middels een focuspunt met foto's uit de ontstaansgeschiedenis van de Noordoostpolder. Er wordt een film uit de oude doos vertoond die maandelijks wordt gewisseld. Het regelmatige contact met de commissie Canon de Noordoostpolder heeft ertoe geleid dat de vensters van de Canon terugkomen in de presentatie van de HIP-collectie.

In het kader van Noordoostpolder 75 jaar droog, is een aantal activiteiten georganiseerd in samenwerking met diverse historische verenigingen. Om deze verenigingen en in de historie van Nop geïnteresseerden met elkaar in contact te brengen, werd een avond georganiseerd, die tevens de aanzet was voor het vullen van de multi touch tafel, een grote iPad die met handen bediend kan worden, zo kan de bezoeker dwalen door de mooie verhalen en feiten over de inpoldering en de geschiedenis van Noordoostpolder. Op de datum (9 september) dat de Noordoostpolder 75 jaar geleden droog viel werd een symposium georganiseerd door Vrienden van Schokland, Canon de Noordoostpolder en

FMB. Het symposium startte met een wandeling langs historische plekken en naast de sprekers, Hans Crebas en Henri Beunders was er de boekpresentatie 'Noordoostpolder 75 jaar droog'. Ook werd de multi touch tafel, door burgemeester Van der Werff geopend met de woorden: "De bibliotheek slaat nieuwe wegen in". De geschiedenis van de Noordoostpolder wordt naast boeken en verhalen nu ook digitaal zichtbaar en is te ontdekken voor een groot publiek.

In mei werd door 11 teams de Bieb Geschiedenisquiz gespeeld. In oktober werd de ruilbeurs Curiosa Polderiana gehouden, een beurs waar alles over de Noordoostpolder geruild, verkocht of gedeeld kon worden. Tevens was stadsarchivaris mevrouw Vermeeren-de Jonge aanwezig om uitleg te geven over het gemeentelijk archief. 21 oktober was de landelijke dag van de stadswandeling met als startpunt het Historisch Informatiepunt in de bibliotheek.

De donderdagavond van het Pieperfestival is de Cultuuravond en deze is tot stand gekomen door samenwerking van het Cultuurbedrijf, StEP en FMB. De avond werd gevuld door onder andere Ben Jur, Los muziektheater en schrijver/dichter Rick de Leeuw.

Het landelijke loyaliteitsprogramma 'Voordeel met je Biebpas' waarbij een bibliotheekpas leden voordeel geeft en toegang tot aanbiedingen op het gebied van kunst & cultuur, recreatie, educatie, sport en natuur in Flevoland en de rest van Nederland is opgeheven. Lokaal zijn er afspraken gemaakt voor voordeel voor bibliotheekleden familiepark Netl de wilde tuin en met theater 't Voorhuys, voor meer informatie zie: <https://www.flevomeerbibliotheek.nl/klanteninformatie/ledenvoordeel.html>

4.4 Lezen en literatuur

Tijdens de landelijke campagnes van de Nationale Voorleesdagen, de Poëzie Week, de Boekenweek en de Maand van het Spannende Boek wordt aan deze campagnes speciale aandacht geschonken in de vorm van displaytafels.

De Boekenweek 2017 had dit jaar als thema 'Verboden vruchten'. Op 27 maart werd het traditionele dictee gehouden, welke georganiseerd wordt door het Emelwerda College, NDC-media, boekhandel Marsman en FMB. Tijdens het nakijken van het dictee vond de literaire avond plaats, met als gast auteur Hugo Borst.

Op verzoek van Senia, een organisatie die mensen samenbrengt met dezelfde interesse voor lezen en cultuur, om met elkaar mooie boeken te lezen en zinvolle gesprekken te voeren, (zie www.senia.nl), is een informatieavond gehouden in de bibliotheek voor liefhebbers van muziek. De belangstellenden gaan een muziekluistergroep vormen.

In de Noordoostpolder is een groot aantal leeskringen actief, 30 van deze leeskringen worden, via de plaatselijke bibliotheek, door onze provinciale serviceorganisatie voorzien van een zogenaamde leeskringtas met daarin meerdere exemplaren van de gekozen titel en achtergrondinformatie. Via de website: <http://www.mijnleeskring.nl> kan een keuze gemaakt worden uit wel 300 veelgelezen titels.

De maand november stond in het teken van Nederland Leest, het thema was Robotica en het boek 'Ik, robot' van Asimov stond centraal.

In het kader van de vrouwendag schetste schrijfster Els Rozenbroek, beter bekend als columniste Juul in de Libelle het leven van de 50+ vrouw.

4.5 Ontmoeting en debat

In 2014 werd de café vorm geïntroduceerd en ook in 2017 voortgezet. Tijdens openingstijd vinden activiteiten plaats waar eenieder kan aanschuiven en actief kan participeren. In 2017 waren er naast het digicafé de volgende cafés:

- In samenwerking met de Knutselkeet werd ook dit jaar het brei- en haakcafé georganiseerd. Praten en haken/breien gaan goed samen, dus een ideaal ontmoetingsmoment.
- Quiltcafé: een groep actieve quiltsters heeft het verzoek gedaan of zij in de bibliotheek quiltactiviteiten mogen houden in de trant van het breicafé. Ook hier staan quilten en ontmoeting centraal.
- Goede doelen café: hierin waren Pax Kinderhulp en Orde van Weefsters (Loge Aletheia) te gast. Zij waren in de gelegenheid om een presentatie te geven van hun organisatie en in contact te komen met belangstellenden.
- Autisme café: in samenwerking met Carrefour vindt dit café buiten openingstijd plaats zodat er een besloten en veilige omgeving gecreëerd wordt.
- Studiekeuze café: hierin kunnen ouders en hun kinderen inzicht krijgen in wat allemaal meespeelt bij het maken van een studiekeuze en inzicht krijgen op welke wijze een studiekeuze gemaakt kan worden. Dit café wordt verzorgd door Mirjam Rijkema-Penders van de Studieacademie.
- Studie café: Dislekzie Praktijk voor leerproblemen geeft tijdens de cursus 'Snel leren = leuk leren' meer grip op huis- of studiewerk door dit beter te plannen en te organiseren. Daarnaast krijg je inzicht in jouw manier van leren en technieken om deze te verbeteren.
- In samenwerking met &COO (Carrefour Ouders Online) het Opgroei café: in dit café kunnen ouders elkaar op een natuurlijke manier ontmoeten en wordt er ingespeeld op opvoedvragen. Uitgangspunt is dat ouders het meest leren van andere ouders door ervaringen te delen.
- Senioren makelaar: zij helpt ouderen met huisvestingsvragen.
- Nalatenschapadviseur
- Ervaar het OV: een inloopbijeenkomst voor senioren die vragen hebben over reizen met het openbaar vervoer en de OV chipkaart. De bijeenkomsten worden in samenwerking met het Openbaar Vervoer georganiseerd in opdracht van de provincie.
- Schrijfcafé Shut up & Write met Eva Vriend: doel is om een uur lang in stilte te schrijven, geen afleiding en geen geluid, alleen maar tijd. De bijeenkomst is een kans om 'soortgenoten', mensen die van schrijven houden, te ontmoeten, en elkaar te motiveren en inspireren en om achteraf ervaringen en tips uit te wisselen met elkaar en schrijfster Eva Vriend.
- Het Werkzoekenden Café (WZC) Noordoostpolder: organiseert i.s.m. FMB en Carrefour bijeenkomsten voor belangstellenden die op zoek zijn naar werk. De bijeenkomsten zijn gericht op het vergroten van kennis en persoonlijke vaardigheden, die kunnen helpen bij het vinden van werk of opdrachten. Daarnaast is er ruimte om vragen te stellen aan de spreker, ervaringen met anderen uit te wisselen en te netwerken.

De themabijeenkomst 'Regie in eigen hand' werd in samenwerking met Rabobank Noordoostpolder-Urk en FMB speciaal georganiseerd voor ouderen. Tijdens de bijeenkomst vertelde Rabobank over modern en veilig bankieren en FMB vertelde over de mogelijkheden van de iPad, e-readers en hulpmiddelen om boeken te kunnen blijven lezen.

In samenwerking met Carrefour werden thema-avonden georganiseerd rond de thema's 'autisme', 'niet aangeboren hersenletsel' en 'dementie'. Ook werden er thema-avonden georganiseerd met het Toon Hermans Huis.

In samenwerking met Fijngevoelig zijn en Carefor Woman werd de Happiness Dag in de bibliotheek georganiseerd waarbij een vijftiental standhouders aanwezig waren, die allen kunnen bijdragen aan gelukkige momenten in het leven van een vrouw.

Politieke partijen reageerden enthousiast op de uitnodiging mee te doen aan de Politieke Zeepkist in kader van de Tweede Kamerverkiezingen. De reactie van Jaap Oosterhuis van Christen Unie: "Mooi initiatief!"

Tijdens de 'Dag van de rechten van de mens' (9 december) vond de jaarlijkse schrijfdag van Amnesty International plaats. Veel inwoners van de Noordoostpolder schreven aan de leestafel een brief of kaartje aan gevangenen elders in de wereld.

Een groep dames van Wij Actief Ens en de Post Rotarians kwamen voor een presentatie en rondleiding naar de bibliotheek.

Ook veel bezoekers waren er op de inmiddels traditionele Kerstmarkt van Kleurkracht, welke in december voor en in de bibliotheek werd gehouden.

5. Samenwerking met andere culturele en maatschappelijke instellingen

In 2017 heeft FlevoMeer Bibliotheek Noordoostpolder, daar waar mogelijk en passend binnen het beleid van de bibliotheek, samenwerking gezocht met lokale culturele, educatieve en maatschappelijke instellingen.

Uit: SIOB: Bibliotheek van de toekomst: knooppunt voor kennis, contact en cultuur:
De fysieke plek zorgt voor de lokale inbedding van de bibliotheek. Alleen al door er te zijn voor de leden van een gemeenschap: te voorzien in een plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten en zich onderdeel kunnen voelen van die gemeenschap en door het bieden van een podium aan lokale maatschappelijke en culturele organisatie, aansluitend bij de individuele behoeften en lokale aandachtsgebieden. Zo draagt de bibliotheek bij aan vorming van de lokale identiteit. Ze daagt uit verder te kijken en stimuleert de betrokkenheid bij de maatschappij.

Hieronder een overzicht van de in samenwerking ontwikkelde producten en diensten:

Cultuur, theater- en kunst avond Pieperfestival

Samenwerking met: Cultuurbedrijf Noordoostpolder en Step.

Product: cultuur, theater- en kunst avond Pieperfestival

Literair Café

Samenwerking met: Theater 't Voorhuys/Cultuurbedrijf Noordoostpolder

Product: literaire café

Korting bij voorstellingen

Samenwerking met: Theater 't Voorhuys/Cultuurbedrijf Noordoostpolder

Product: Achtergrondinformatie over een aantal voorstellingen en concerten. Leden van FMB ontvangen op vertoon van de bibliotheekpas korting op de toegangsprijs van een voorstelling

Muziekcafé

Samenwerking met: Muzisch Centrum/Cultuurbedrijf Noordoostpolder

Product: muziekoptredens door leerlingen en docenten van het Muzisch Centrum in de bibliotheek

Filmhuis

Samenwerking met: Werkgroep Filmhuis bestaande uit een groep lokale filmliefhebbers, waarbij FlevoMeer Bibliotheek de partner is om verbinding aan te brengen met andere culturele activiteiten of organisaties in de Noordoostpolder

Product: iedere woensdagavond van de maand (van oktober tot mei) vertoning van een arthouse film in de zaal van Movieskoop Cinemas

Boekenweek

Samenwerking met: Boekhandel Marsman, NDC Mediagroep, Emelwerda College

Product: dictee en lezing met literaire schrijver.

Poëzie Week

Samenwerking met: gemeente Noordoostpolder, ROC Friese Poort, Boekhandel Marsman, Comité 4 mei, Raad van Kerken Emmeloord, Vrouwencentrum Noordoostpolder, Kleurkracht

Product: Poëzielunch en gedichtenwedstrijd, eens per vijf jaar

Kinderboekenweek

Samenwerking met: Boekhandel Marsman, Cultuurbedrijf, Triade, IVN, buurthuis Revelsant, Brandweer Nop
Product: Kinderboekenweek feestmiddag

Boekstart

Samenwerking met: Verloskundige praktijk, Consultatiebureaus (Zorggroep Oude en Nieuwe Land), Stichting Kinderopvang Flevoland, Stichting Peuterspeelzalen Noordoostpolder
Product: taalontwikkeling en leesbevordering van baby's en peuters, presentatie van boeken en folders, uitdelen brief/bon voor het Boekstartkoffertje, taal activiteiten.
Boekstart in de kinderopvang.
Product: Boek, Buik, Baby en Bengelbeurs

Creatief Kindercafé

Samenwerking met: Muzisch Centrum
Product: creatief bezig zijn onder leiding van docenten van het Muzisch Centrum

Historisch Informatie Punt (HIP)

Samenwerking met: Nieuw Land Erfgoedcentrum, Stichting Canon de Noordoostpolder, Schokkervereniging, Vrienden van Schokland, Museum Nagele, Gemeente Noordoostpolder
Product: krantenarchief, lezingen en tentoonstellingen in het HIP, multi touch table

Gezondheidsinformatie en lezingen

Samenwerking met: Balans, Interaktcontour, Zorggroep Oude en Nieuwe Land, Kwintes, GGZ Centraal, MEE, Carrefour, Toon Hermans Huis, Carefor Woman, Fijngevoelig zijn
Product: informatiestand tijdens Dag van de beroerte, Wereld Alzheimer dag ed.
Product: Lezingen met als onderwerp gezondheid, welzijn en maatschappelijke problematiek

Studiekeuze en studeren

Samenwerking met: Dislekzie praktijk, Studieacademie
Product: studiecafé en studiekeuzecafé

Opgroeicafé

Samenwerking met: Carrefour
Product: opgroecafé in de bibliotheek

Huis voor Taal:

Samenwerking met: ROC Friese Poort, Gemeente NOP, Carrefour, Vrouwencentrum Nop Stichting Lezen en Schrijven
Product: Huis voor Taal

Bibliotheek Aan Huis

Samenwerking met: Ledenvereniging Zorggroep Oude en Nieuwe Land, Unie Van Vrijwilligers
Product: dienst Bibliotheek Aan Huis

(digitale) Informatievoorziening voor ouderen

Samenwerking met: Rabobank Noordoostpolder/Urk en Carrefour
Product: bijeenkomst 'Regie in eigen hand'

Samenwerking met: Carrefour, Humanitas en ouderenbonden
Product: digitale belastingaangifte

Vrijwilligerspunt

Samenwerking met: Carrefour
Product: vrijwilligersmarkt

Maatschappelijke stage

Samenwerking met: Carrefour (Vrijwilligerspunt) en Voortgezet Onderwijs
Product: een leerling van het voortgezet onderwijs een maatschappelijke stage aanbieden bij de bibliotheek

Samenwonen en samenwerken in één gebouw

Samenwerking met: Stichting Triade
Product : Bibliotheek met daarin een winkel, koffiecorner en printservice waar aan mensen met een beperking een vorm van dagbesteding wordt geboden.
Product: cliënten van Kleurkracht verrichten werkzaamheden in en voor de bibliotheek
Product: activiteiten organiseren en faciliteren

Nieuws uit de bibliotheek bij Luister 527

Samenwerking: Luister 527 (voormalig Radio Noordoostpolder)
Product: aandacht voor activiteiten

Bibliotheek op scholen in de dorpen van de gemeente Noordoostpolder

Samenwerking: Aves Stichting voor Primair Onderwijs en Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs in de Noordoostpolder
Product: iedere basisschool in een dorp van de Noordoostpolder heeft een bibliotheek voor kinderen, zowel voor het lezen op school als voor het lezen thuis

Zonnepanelen via Postcoderoos

Samenwerking: Energie Pioniers Nop
Product: project postcoderoos